

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 16 allér.

Wydruje bora 40 allér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, július 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vejérezik: *Két aradi gyár.*
- As *európai koncert.*
- A *kinai események.*
- Uj *pénzintézet Aradon.*
- As *angol hajóraj ünneplése.*
- Utúnt *színházi kármester.*
- Ocszagos *pincozgyűlés Aradon.*
- A *megszökött vadember.*
- Egy *falu pusztulása.*
- Tárcza: *A módszer.* Irta: Lázár Ernő.
- Csarnok: *A jukker-asszony.* Irta: Kövér I.

Két aradi gyár.

Arad, július 10.

Mikor még üzemben volt az ugynevezett Mittelmann-gyár, gyakran hallottuk, hogy „mily kár, hogy ez a gyár a város tovább fejlődését megakasztja.“ Most, hogy a gyár üzemét beszüntették, részben sajnálkozunk felette és elpanaszoljuk magunkban, hogy „egy kéménnyel kevesebb füstöl a városban, ami annyit jelent, hogy a város niabban eselik egy nagyobb jövedelemtől és számos munkás mindennapi keresetétől.

De az akadémikus fejtegetéseken túl vagyunk. A Mittelmann-gyár kérdése újabb aktualis stádiumba lépett. A gyár és a hozzá tartozó terület eladó és a szerdai városi közgyűlés határozni fog felette, hogy a város megvegye-e.

Már a telek vételét pártoljuk. Es megmondjuk, miért.

Okvetlen szükséges, hogy a városnak

telkei legyenek, még pedig a város területén. Egy rövid évtized alatt hány-szor kínálkozik alkalom, hogy egy vagy más középület emeltessék. Lesz alkalom, de nem lesz telek. Ezért ajánlatos, hogy a telek megvétessék.

„Jól van: vétessék meg a telek, de majd akkor, ha meg lesz az alkalom, ha szükség lesz reá.“ Szó sincs róla, ez is argumentum. Csakhogy a városnak *olesón* kell hozzájutnia a telekhez. Az áru pedig — minden nemzetgazdasági törvény szerint — akkor *olesó*, mikor kínálják, és akkor drága, amikor keresik. Tehát ragadjuk meg a *kedvező* alkalmat, amikor hozzánk jönnek és minket kínálnak meg vele, és ne várjunk a kedvezőtlen alkalomra, mikor már szükségünk volna a telekre és nekünk kellene utána járni.

„Elég adósága van a városnak“ — halljuk az elégedetleneket. Tehát a kinek adósága van, az ne vásároljon. Az fekdűjek le és aludjék. Ime a gazdasági életnek is meg vannak a maga optikai csalódásai. Mert az ketsegtelen, hogy az újabb telekvásárlással szaporodik a város adósága, de másrészt növekszik is a város vagyona. És ha idővel drágább is lesz a telek a kamatokkal, másrészt nagyobb progesz-sziókban nő a telek értéke is. Tehát ne okoskodjunk úgy, mintha a telekért adott összeg elveszett pénz volna, mert az a lehető legjobban elhelyezett tőke.

Egyik kémény megszűnik, és egy másik kémény talán újból elkezdi füstölni. Az aradi gyártelep felszámol és becsukja a boltját, a szalmapapirgyár — remélni akarjuk — újból kinyitja azt.

Alig tudják a városban, hogy létezik Aradon egy papirgyár, oly szerényen huzza meg magát a Maros parton, a határ-utcza szélén. Pedig látványosság az a gyár a szó szoros értelmében, a maga imponáló beruházásával és a legújabb műszaki vívmányok szerint berendezett gépeivel.

Országunknak, hogy a kulturállam parancsolta nagy igényeknek és költséges kötelességeinek megfelelőhessen, iparra van szüksége. Mindamellert par excellence agrikultur állam vagyunk és maradunk. Es hazánk az ipar azon kategóriájára van szüksége, a melyhez a szalma-papirgyár is tartozik. Munkásoknak ad foglalkozást és mindennapi kenyeret, konzumálja gazdasági cikkeinket és pénzt hoz az országba a külföldről, a hova gyártmányait szállítja. Tehát keres rajta a munkás, a gazda, a vasut és — ha a gyár úgy fog prosperálni, mint a hogy mostanáig *nem* prosperált — akkor a gyáros is.

A gyár némi kedvezményeket kér a várostól. Es minthogy kívánságai nagyon szerények, nincs kétség az iránt, hogy a várostól csak méltányos, ha azokat teljesíti. Méltányos dolog akkor adni, mikor jóval többet kap.

A papiranyag-gyár mintegy másfél

TÁRCZA.

A módszer.

Irta: Lázár Ernő.

A nagy Napoleon austerlitz győzelme egyszerűen vereség ahhoz a diadalhoz képest, a mit Páfy Margit aratott a fürdő fiatalága fölött.

A legelazirtabb 21 éves ifju szive is hevesen kalapálni kezdett, ha a sötétzöld fenyők között megvilágini látta a hófehér báránnyel-höz hasonló habos fehér ruháját. Mindenki szerette és kényeztette az örökké mosolygó, koromfekete haju Bubit, a ki a tennisen, gyaloglás és lovaglásban épp oly féltelmes ellenségnek bizonyult, mint a szerelemben.

Arisztokratikusan keskeny kezébe alig fért az ezüst monogrammos raquette s a pipa-csokkal diszitett szalmaalap és a hétezer l-ső oszlopa bácskai szántóföld tulajdonosnéjának jövendő boldogsága érdekében a fürdő vörös nyakkendő gallérjai naponta kicaszaltatták a réteket, a kertész és cigányprimás nem csekély öröme.

A heves ostrom daczára a Bubi szive rejtélyes maradt a nacking nadrágok és zöldbársony mellények megtört lovagjai előtt.

Egy csilágos nyári éjszakán azonban Molnár Pali, egy budapesti ügyvédjelölt, a ki fehér jocz key sapkával és lehetetlen szabásu koczkás ruháival ápolta a hazánk és Anglia

közötti barátságos viszonyt, a vacsora alatt fontos nyilatkozatot tett:

— A versenyt canterben fogom megnyerni! — hangozott a borzasztó fenyegetés. A többiek megborzadtak s sápadtan nézettek a poharak fenekére.

A milyen tekintélynek örvendett a szűkszavu és begombolkozott „fővárosi“, egy pillanattal sem kételkedtek abban, hogy halálos fenyegetését a legrövidebb idő alatt be fogja váltani.

A leányoknak tényleg szerfölött imponált a komoly megjelenésű Molnár, a ki Bubi is gyakran kitüntetett azzal, hogy kirándulások alkalmával őrizetere bizta esőköpenyegét.

A „fővárosi“ ilyenkor hanyag mozdulattal és látszólag közömbös arcczal vetette vállára a drága jöszágot, melyet irigy vetélytársai egy-egy őrizetlen pillanatban hátulról szenvedélyesen szoritottak ajkukhoz olyan áhitattal, a hogy válaszos v-n asszonyok szokták az utszéli keresztet megcsókolni.

— A fődolog az én módszeremnél az, hogy a leányok ne is sejtsek érdeklődésünket! — magyarázta vigasztalásképen a többieknek. — Először figyelmessé, és azután szerelmessé, majd féltékenynyé kell tenni a kiszemelt aldozatot. Ha ezzel készen vagyok, egy romantikus jelenetben szerelmet vallok és — punk-tum!

— Könnyű ezt úgy elmondani, de nehéz szerelmessé tenni, — sóhajtott fel egy halvány

szőke jogászocska, a ki külön naplót vezetett a Bubi-val való találkozásairól.

— Ahh! Csak úgy képzeli az embert! Hát nézzetek, mikor én idejöttem, mint minden a vonatok érkezésénél, az állomásra volt az egész fürdő. A mint megpillantottam Bubit, azonnal szerelmes lettem belé, de azért ő volt a legutolsó, a kivel megismerkedtem.

— Julius 4-én — szölte a szőke — Simon Feri, a ki naplóját nézegette.

— Ezzel már figyelmes lett reám, mert bosszantotta őt. Jó modorom van, nem tartozom a legcsunyább emberek közé, a többi leány bomlott utánam és ... és szerelmes lett ő is!

A szőke jogász kiejtette kezéből a poharat, mire a fővárosi gyöngén elmosolyodott.

— Bubi ... téged ... szeret? — dorgalta zavartan.

— Igen, mert Löwy Olga-nak annak a bécsi tüzoltó toronynak adtam az éjjeli zenéket, küldtem a virágot, tegnap meg vele jártam a második négyes Széplős, mint egy pulykatozás, de olvadt mint a márcziusi hó! Bubi pedig örült féltékeny. Most én a vádlomás!

Matrózpipáját utánozhatatlan elegánccal szájába akasztotta s vetélytársai felé fordulva nyugodtan jegyezte meg:

— Nos, ez csak elég egyszerű!

A dolog tényleg egyszerű volt, oly egyszerű, hogy rajta kívül senki nem nyírt rémesen egyszerű, hogy rajta kívül senki

évvel ezelőtt beszüntette üzemét. Nem azért kényszerült erre, mintha gyártmányai nem örvendettek volna kellő keresletnek, vagy nem lettek volna éppen olyan jók, mint a külföldi hasonló gyárak produktumai: de abba kellett hagynia a munkát, mert az alapító tulajdonos egyrészt nem bírt megküzdeni a kezdet nehézségeivel, másrészt pedig az iparvállalatba belévert százezrek után nem volt már elég anyagi ereje hozzá, hogy újabb jelentékeny befektetések árán a gyár különböző hulladékait vegyi úton ismét értékesse tegye.

A papiranyag-gyár jelenlegi birtokosa, mint hírlík, nagymérvű új beruházásokat eszközöl a telepen és az eredményre való kétes kilátásokkal ugyan, de mégis kísérletet tesz a vállalat talpraállítására. Lehet azonban, hogy e szándékától azonnal eláll, Mihelyt azt tapasztalja, hogy a város oktalanul szűkmarku és az általa kért jelentéktelen kedvezmények megadása elé akadályokat gördít.

Egy város hasznát, egy város kárát nem lehet a hivatalos szabály rideg falai közül megítélni. A közgazdasági élet liktető szivverését a tapasztalt orvos éles előrelátásával kell szemügyre venni és úgy dolgozni egy város érdekében, hogy kis áldozatok árán iparvállalataink ügyét előbbre vinni ne vonakodjunk, mert amit adunk a révén, az ugys bőven megtérül a vámon és Arad közgazdasági életén lendítene egyet, a szóban forgó áldozatoknál sokkal, sokkal nagyobbakra is kötelezne bennünket.

A város holnapi közgyűlésén kerül eldöntésre a most tárgyalt két ügy. Úgy véljük jól szolgálni Arad városának érdekeit, ha a képviselőtestületnek igaz meggyőződésből ajánljuk az olcsó gyártelep megvásárlását és ajánljuk elfogadásra a papiranyag-gyár kérelmét.

TÁVIRATOK.

Miniszterek uton.

Budapest, július 10. (Saj. tud. táv.) Széll Kálmán miniszterelnök holnap reg-

gel a fővárosba érkezik s részt vesz a délután tartandó minisztertanácsban. *Lukács* László pénzügyminiszter tegnap este Bécsbe érkezett; holnap hazajön.

A kolera aratása.

London, július 10. (Saj. tud. táv.) A bombayi kormányzó azt táviratozza, hogy június utolsó hetében az éhínség sújtotta vidéken 10320 kolera-eset fordult elő, a melyek közül 6502 halállal végződött. Az inségmunkáknál foglalkoztatott munkások száma a tartós szárazság következtében gyorsan növekedett. Az alkirálynak egy távirata azt mondja, hogy az inség minden várakozást meghaladó arányokat öltött és hogy Rádsputánában és Közép-Indiában nagyon szomorúak a kilátások.

A transzváli háboru.

London, július 10. (Saj. tud. táv.) Roberts lord táviratozza tegnapi kelettel, hogy *Blignant* oranjei külügyminiszter, *Dickson* főügyész és *Vantander*, a törvényhozó testület tagja, akik tegnap Heilbronba érkeztek, megadták magukat. *Hutton* tábornokot tegnap nagy bur csapat támadta meg, a melyet azonban könnyű szerrel visszavert.

London, július 10. (Saj. tud. táv.) Fokvárosi jelentés szerint *Blignant* és *Dickson* úgy nyilatkoztak, hogy befolyásos tisztviselőkből álló küldöttség menjen *Steyn* elnökhöz és beszélje rá, hogy adja meg magat.

Az európai koncert.

Budapest, július 10.

(B) A kínai események annyira dominálják ma már az általános helyzetet, hogy minden, a mi a világpolitikában történik, a kínai háboruhoz fűződik.

A boxerek lázadása, a kínai katonáknak a boxerekhez való csatlakozása, *Ketteler* legyilkoltatása és a többi követek szorongattatása,

esetleg tragikus halála, olyan következményeket vonnak maguk után, a melyek Kínát egy világra szóló esemény központjává teszik.

Egész Európa mozgósítva van. A hadseregeket felszerelik és hajókra szállítják, a parlamentek hitelekkel szavaznak, a diplomácia folytonosan tanácskozik s meg lehet, hogy még olyan események küszöbén állunk, a melyek felforgathatják az európai konstellációkat is.

Lássuk, mi történik Kínában?

A legutóbbi két nap újabb reménysugárt keltett a vén Európában. A legutóbbi táviratok szerint az angol követség még tartja magát és *Csing* tábornok, a *Cungli-Jamen* volt öröke, *Tuan* herceg ellen fordult és az európai követek mellett foglal állást. Ha e hír igaz, ha nem a kínaiaknak eddig is tapasztalt ravaszságával van dolgunk, úgy némiképpen változhat a helyzet. Igaz, hogy a háborút ekkor sem lehetne elkerülni, de valószínűvé válik az az eshetőség, hogy valamelyes törvényes állapotot létre hozhatnak a nagyhatalmak.

Ha *Csing* herceg és *Li-Hung-Csang*, ez az egyetlen művelt és okos kínai diplomata őszintén állást foglal a boxerek és felkelő kínai katonák ellen, megkönnyebbül az európai hadseregek dolga is és a megsértett hatalmaságoknak csupán az elégtétel szerzése válik kötelességükévé.

Ha az elégtételt megkapják birtokszerzés nélkül, úgy a kínai bonyodalom nagyobb veszedelmei el volnának kerülhetők.

Mégis ez optimisztikus feltevésnek látszik különösen akkor, midőn tapasztaljuk, hogy az európai csapatok kiküldésével mennyire angazsálva van már Németország, Orosz- és Franciaország és Anglia.

A német csapatok már ki is adta a véres

Ezek a jelenségek és események adják meg a kínai helyzet szignaturáját.

Csupán egy remény sugárik még ki az egész bonyodalomból.

Az, hogy a hatalmak most már végre egyet loznak érteni. Ha Kínában rendet csinálnak, úgy bizonyára meg fognak egyezni akként, hogy a háboru lángja át ne csapjon a megvénhedt Európára.

gavallér sem tudta lehunyni a szemét egy pilanatra sem egész éjszaka.

Mikor hazafelé mentek, a szőke Simon Feri hátra maradt a fővárosival.

— Mond csak Pali, biztos ez a módszer?

— Tökéletesen.

— Sohasem hagyott téged cserben?

— Ki?

— Hát ez a módszer.

— Soha!

Eh hallgattak. A szőke nagyon törte a fejét valamin.

— Te Pali!

— Nos?

— Mit szólnál ahhoz, ha...

— Milyen?

— Ha megpróbálnám Löwy Olga-nál?

Pali hangosan hahótáznai kezdett.

Pompás gondolat! Igazán hálás leszek, ha lehuzod a nyakamról.

Barátságosan kezét szorítottak s a fővárosi még kedélyesen visszakiáltott:

— Feri! Nehogy a vallomásod kezd a dolgot!

Mikor hazafelé, vetkőzés közben, mint jó hadvezérhez illik, előre elkészítette a haditervet és összegezte az adatokat.

Bubi előkelő család egyetlen gyermeke, elég gazdag és elég szép leány. A felső hármori és kazárkeői Molnárak ugyan fel fogják egy kissé huzni méltóságos orrukat, ha egy Pálfi közéjük tolnakodik, de hát az ő szájukat

is belehet tömni hétezer hold I-ső osztályu bácskai humussal.

Ami a leányt illeti, vannak ugyan neki különös szokásai, de hát azokról le lehet szoktatni.

Jól emlékezik az első találkozására. A kőművesmunkács vezetője alkalmával a Bubi nem találta sehol. Roszkedvű volt e miatt s valami melancholikus hangulatban kiment a terrasra. A gyönyörű nyári éjszakában, mint valami tulvilági fantom a fényövel borított Solyomkő s odalent az Olt sebes hullámai ezüstösen csillogtak a szép tiszta holdfényben.

Bubi a hintaszékben ült s azzal a nyurga szolgabíróval beszélgetett. A váratlan találkozástól zavarba jött s valami különös dolgot hebeggetett, mert Bubi szembekaczagta. A szolgabíró pedig olyasmit mondott, hogy a kopók-nak van a legjobb szagló szervük.

— Ugyiátszik, az ostoba falusi éppen állattani előadásokat tartott Bubinak — gondolta magában.

Később aztán keveset alkalmatlankodott a szolgabíró. — Alkalmasint nem merte felvenni vele a versenyt. — Lassanként megbarátkozott Bubi-val, összeszórtak, majd megszerették egymást. Itt az ideje, hogy be is valija szerelmét.

Másnap, azután csak a reggeli zene hangjaira ebredtek fel. Mindenki talpon volt már s az ablaka alatt sűrűn hullámozott a tarka színes fürdő-közönség. Meleg nyári nap sütött be

s a fehér porcellán ruháját tüntette ki azzal, hogy az emlékezetes történelmi eseménynél tanaként szerepeljen.

A főkutnál találkozott Bubiékkal.

— Nem tart velünk Pali?

— Akár a világ végéig!

— Oda nem, hanem az üveggyárba.

— Csak átöltözöm.

— Nincs idő, indulunk!

A kocsiik tényleg már kibukkanak a kőművesmunkács óriási gyógyterem mögött s a jócskán nagy társaság pár perc múlva utban volt a közeli üveggyár felé. Ott volt a szolgabíró is, a ki a bécsi tűzoltó-tornánnyal foglalkozott a Simon Feri legnagyobb kétségbeesésére.

A fővárosinak nagyon kedvezett a szerencse. A hatalmas kazánok és kolók labirintusában egyedül maradt Bubi-val, a ki jó kedvevel egy hatalmas vas üst oldalához támaszkodott rához futott, s pár perc múlva az üstön keresztül fektetett deszkán állott.

— Milyen cséges szép! — kiáltotta el a gadtatva.

— Kicsoda?

— Jöjjen fel, itt megmondom.

A fővárosi aggodalmasan várta meg a fejét. Egy olvadó üveggel tett forró üstön keresztül tett deszkán szorímet vallani, hangzatosan regényes. De na letalál törni a deszkát gondolta magában.

— De hát ha nem bír meg a deszka kettőtök!

Maga fél?

A kínai események.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 10.

Vilmos császár még mindig egyedül halad a maga útján. Igaz, hogy a táviró egyre hozza az európaiak szövetségéről szóló híreket, de az ilyen diplomáciai tereferékből sohasem tudja az ember, hogy mennyit higgyen el. Amit a kormányok terveznek s amivel a világot hitegetik, az csak véletlenül szokott beütni; legtöbbször pedig az eget nézik és várják, türelemmel várják a — villámokat.

A világháborúra ugyan nincsen szükség s habár lehet, hogy kikerülhetetlen lesz, senki sem kívánja bekövetkezését, de mindenesetre jellemző az európai nagyhatalmakra, hogy komoly megállapodásra még akkor sem tudnak jutni, mikor már inog a talaj a lábuk alatt. Amily könnyelmű gondatlansággal elhanyagolták a Kinába özlött idegenek szemeltartását, míg azok a benszületteket vérengző dühre ingerelték, s amily tehetetlenül nézték a vérés forradalom kitörését, épp oly egyöntetű csendben halogatják most a leg-sürgősebb lépéseket. Hanyagságuknál csak az egymás iránt való irigykedésük nagyobb.

Pedig Kinában nem csöndesedik és nem csillapodik semmi. Nem remélhető, hogy az ismét uralkodó özvegy császárné a mai elmégesedett állapotok között helyre tudná állítani a rendet.

Az újabb eseményekről a következő táviratok érkeztek:

Ostrom a kínaiak ellen.

London, július 10.

A Reuter-ügynökség jelenti Tiencinből e hó 1-éről: Ma reggel 1200 angol, orosz, amerikai és japán katonából álló vegyes csapat földérintő szolgálatot végzett a benszülettek városa irányában. A csapat nagy ellentállásra bukkan kis ellenes csapatok részéről, a melyeket azonban könnyű szerrel elűztek, noha az európai csapatok is szenvedtek veszteséget. Azt jelentik, hogy a város nyugati kapuján kívül 80,000 boxer van.

A városban lévő kínaiak között állítólag nagy egyenetlenség uralkodik. Az egyesült csa-

patok napról-napra kapnak segítséget, de azért a helyzet éppenséggel nem olyan, hogy nem kellene aggodni, mert semmi hír sem érkezett a kínaiak mozdulatairól.

London, július 10.

A Reuter-ügynökség jelenti Tiencinből e hó 2-áról: 340 francia tengerészgyalogos hat hegyi ágyúval és néhány anami-csappal tegnap ide-érkezett. Egy tegnap jött futár azt jelenti, hogy egy kínai tábornokot látott Tiencin felé előnyomulni 10,000 emberrel. Ugyanez a követ azt jelenti, hogy Szung tábornok sok katonasággal Peking felől Tiencin felé vonul.

London, július 10.

A Morningpost jelenti New-Yorkból, hogy az ottani csapatfőfelügyelő azt a parancsot kapta, hogy azonnal küldjön csapatzállító-hajókat Kubába és Puertorikóba, hogy az összes nélkülözhető rendes csapatokat visszahozzák Kinában teendő szolgálatra. Ezeket a csapatokat San-Franciscóból küldik Kinába.

Váltásdíj az idegenekért.

Washington, július 10.

Vutingfang idevaló kínai követ három héttel ezelőtt táviratilag fölszólította Seng vasutigazgatót, Li-Hung-Csang alkirályt és a déli tartományok többi nagy alkirályait, hogy ajánlják föl közbenjárásukat a követségek biztosítása érdekében, mert a követségek elpusztítása mérhetetlen veszedelmet hozna Kinára. Vutingfang azt hiszi, hogy fölszólítása megérkezett Kinába és hozzájárult a kínai kormánynak ahhoz az elhatározásához, hogy minden lehető elkövet az idegenek megvédésére.

Vutingfang azt táviratozta továbbá Seng vasutigazgatónak, hogy a követségeken lévő személyek megmentéséért nagy jutalmat fognak fizetni. Ez nem az Egyesült-Államok kormánya nevében történt, hanem az Egyesült-Államok pekingi követségén menedéket talált emberek rokonainak és barátainak felszólítására.

Levelék a harcstérrel.

London, július 10.

Ma két futár érkezett ide Pekingből, a kik Macdonald angol követől levelet hoztak, a melyben körülbelül ugyanaz volt, mint sir Róbert Harth levelében. A futárok megerősítik Ketteler

báró német követ meggyilkolását és azt mondják, hogy Csing herceg minden lehetőkötvet az idegenek védelmére, de a kínaiak nagyon fel vannak háborodva az európaiak ellen. A boxerek állítólag meggyilkoltak két előkelő hivatalnokot, a kik nekik ellenségük volt.

Macdonald levele négy nappal korábbi kelte, mint Harthé. Taku és Tiencin között japán utászok a vasut helyreállításával vannak elfoglalva.

Az európai hatalmak szövetsége.

Berlin, július 10.

Újabb hírek szerint a nagyhatalmak megállapodtak abban, hogy Japán nagyobb csapatokat küldjön Kinába. Elsőbben egy japáni hadosztály indul el, a mit nemsokára második hadosztály követ.

Megállapodtak továbbá, hogy Japán eljárása a többi hatalommal való együttműködés jellegét viselje. A kooperációnális jelleggel azzal is ki akarják tüntetni, hogy Japán, bár nagyobb haderővel vesz részt az akcióban, még se részesüljön külön kedvezményekben.

Ezzel kapcsolatosan a nagyhatalmak között nézetváltás történik arra nézve is, hogy milyen intézkedések által lehetne a Kinába leendő fegyverbevitteli előre is korlátozni?

A császárné ismét uralkodik.

London, július 10.

Az özvegy császárné június 30-án ismét átvette a kormányzást. Jung-Lut minisztert elnöké nevezte ki s egy gyorsfutárt, a ki naponta 100 mérföldet jár, Nankingba küldött, hogy Jung-Csung alkirálynak hűségeért köszönetét tolmácsolja, továbbá fölszólítja, hogy keljen az idegenek védelmére.

Árviz Peking és Tiencsin között.

Koppenhága, jul 10.

Egy dán kereskedő, a ki 34 évig lakott Kinában, a Daneborg című lap egyik munkatársa előtt kijelentette, hogy nézete szerint Peking fölszabaddítása egyelőre lehetetlen az esős időszak miatt, a mely július elejétől augusztus végéig tart. Peking és Tiencsin között ebből az időszakban az egész vidék víz alatt áll; néha olyan nagy az árviz, hogy az emberek is belefulnak.

Umbertó unokaöcsese Kinába indul.

Róma, július 10.

A turini gróf, Umbertó olasz király unokaöcsese azzal a kíváncsággal fordult a hadügy-miniszterhez, hogy küldje Kinába egy expedíció-csappal. A kiküldendő expedícióba beosztott katonatisztek ma Nápolyba utaztak.

Uj pénzintézet Aradon.

— Két válasz. —

Arad, július 10.

I.

A kis emberek hiteléről figyelemreméltó és nagyon megszívlelendő eszmét pendit meg e lapok hasábjain „egy magánhivatalnok”, ki bár az új takarékpénztár létesítése ellen látszik állást foglalni, végezetül mégis oda jut, hogy a kis ember feljajdulása jogosult, s így baján segíteni kell.

Erre nézve két módot is ajánl, melyeknek egyikét, t. i. azt, hogy „álljanak össze a kis emberek” — a magam részéről is lelkesen üdvözlöm.

Ha — a mint „egy magánhivatalnok” megpendíti — a létező és kitűnően virágozó „iparosok hitelszövetkezete” és a „takarékpénztár és

— Nem! De félttem!

Bubi egyszerre elkomolyodott, s úgy nézett ki a sötét, kormos falak között fehér ruhájában, mint egy szomorú, szép angyal.

— Be jó is volna, ha betörne ez a hitvány deszka darab!

— Hova gondol? Én megörülnék!

— Dehogy örülne! Az emberek bosszankodnának, hogy az ablaküvegük homályos, maga pedig, hogy nem kristály tisztá a pezsgős pohara! Nem történne egyéb!

Mikor lejött a létrán, egy köny csillogott a szemében.

— Miért sir?

— Belesett egy szép sárgarózsám! — válaszolta halkan s sietve indult vissza a társasághoz.

Pali ur pedig hosszas lelki küzdelem után abban állapodott meg, hogy a rózsát kihuzza s mikor azt visszaadja, kitűnő alkalom lesz a vallomásra.

Óvatosan felmászott az üst tetejére, végig feküdt a deszkán s neki fogott a palászatnak. Mikor kihuzta az előbbi még üde-friss, most összeégett, elhervadt rózsát és le akart szállani, beszélgetést hallott alant.

— Csak bosszantani akartam magát!

— Komolyan mondja?

— Esküszöm!

— Mi oka volt reá?

— Mi? Hát... mert... mert... szeretem!

— Margit... édes Margit!

— Kimondhatatlanul... örökké!

Eppen azon gondolkozott, hogy ez a forma teljesen alkalmas neki is, s kíváncsian lenézett az üst oldaláról.

Attól-e, a mit látott, vagy mert eleszott a létra, elég az hozzá, hogy a földre zuhant.

A szolgabíró fogta fel esésében és segítette fel onnan. Mikor a kormos ruháját takarítva kifelé indult a gyárból, az elfonnyadt rózsát bedobta egy kazánba s Simon Ferit félre vonva, fülébe sugta:

— Löwy Olgát fenntartom magamnak!

— De...

— Semmi de!

— Hát Bubi?

— Margittal szakítottam!

— Hogyan?

— Sohasem is szerettem!

— De kérleki az lehetetlen!

— Semmi sem lehetetlen!

— De Olga éppen az előbb vallotta be, hogy csak engemet szeret!

Pali egyszerre elfehéredett s ki akarta huzni kezét a Ferieből. De az szorosan fogva tartatta s mindegyre ismételte:

— Köszönöm, édes Palikám, hogy megtanítottál!

— Mire?

— Hát a módszeredre! Reményen fölül beütött!

S boldogan indult a tűzoltó-torony után.

segélyegylet" összeáll, s ezek a kis és közép kereskedők részéről tervbe vett új takarékpénztár *magvaként* jelentkezve, ezt támogatják, ez alapon vele egyesülnek, akkor hirtelen meg van oldva a kérdés szerencsésen, könnyen és a kitűzött közös cél a legszilárdabb alapon, feltétlen biztossággal lesz elérve.

Igy különváltva már szövetkezeti szervezetüknel fogva sem tölthetik be hivatásukat tökéletesen, míg tömörülve és felfrissülve élet-elemét képeznék egy a kis ember érdekében létesített, részvénytársasági alakba öltöztetett, tehát szabadabban mozgó pénztáratnak.

A mi már most azt illeti, hogy az új takarékpénztár alapítási felhívása mindaddig nem került még nyilvánosságra, ez onnan van, mert a dolog egyáltalán még csak óhajkép nyilvánult és egy nagyon szűkkörű, bizalmasabb jellegű tanácskozás korlátain túl, eddig mi lépés sem tétetett.

Hogy az első és eddig egyetlen, tisztán magánjellegű értekezlet híre *belekerült* az újságba és most vitatkozás tárgyává tétetik, annyiban helyes dolog, hogy így jobban tisztázódnak az eszmék és megnyilatkozik ellene vagy mellette a közvélemény, a melyből tulajdonképpen fakadnia kell. A hol 24 óra alatt oldatik meg az ily kérdés, az nagyon is a reáerőszakolt, vagy a meglepetés erejével hatni akaró „gründolás” színezetével bírhatna, ilyenről pedig *ez esetben* legtávolabbról sem lehet szó.

Különben az egész kérdés majd f. hó 12-én, csütörtök esteli 6 órakor a *kereskedelmi és iparkamara üléstermében tartandó értekezleten* lesz még csak igazi alakjában megvitatva, mire megbizásból minden érdeklődőt ezennel meghívok. A hangulat már eddig is eléggé kedvező, az új *pénztár megalakulása* alig szenved kétséget és hogy minden phásisa a legnagyobb nyilvánosság elé állittatik, nem is oly rossz dolog; talán nem mindennapi, talán nem is szokásos, de feltétlenül becsületes eljárásra valló. A kik az új pénztárat óhajtják, nem aspirálnak semmiféle fizetéses állásra, jövedelmezőségre, kitüntetésre; önzetlenül, a felelősség teljes tudatában és annak egész súlyával, polgári kötelességet vélnek teljesíteni, a mi azonban — hisz az emberek nem egyformák — nem megy minden akadály nélkül.

Dr. Nemess Zsiga.

II.

Tapasztalati tény, hogy minden alapítási terv keresztülviteléhez, mely mezőgazdasági, ipari, vagy kereskedelmi érdekeket szolgálni van hivatva, oly időpont a legalkalmasabb, a midőn *új* működnek mindeme térségekben egészséges gazdasági élet fejlődnek.

Gazdasági és pénzügyi helyzetünk ez idő szerint a legnagyobb optimizmussal sem tekintendő olyannak, a midőn *új* alapítási tervek megvalósítása a helyzetből kimagyarázható *szükségként* jelentkeznek. Hiszen hónapok óta gazdaságunktól, különösen pedig kereskedőink és iparosainktól egyebet sem hallhatunk hangoztatni, mint helyzetünk súlyos voltát. Komoly tünettevélték ezen körökben feltalálni egy, az egész országra kiható, sőt nemzetközi jelleggel bíró *válságnak*, mely ép úgy érintette a pénzpiacot, mint a mezőgazdaságot, ipart és kereskedelmet.

A pénzpiac helyzetében időközben beállott javulás, mely pregnáns kifejezést nyer az osztrák-magyar bank jelenlegi kamattételében, a „pénzválság” rémét immár teljesen eltüntette. Mezőgazdaságunk javulásában jogosan reménykedhetünk az ideig kedvezőbb termésere-

mények folytán s így a téren is, valamint iparunk és kereskedelmünk terén, remélhetőleg meg fogunk küzdhetni a nehezebb viszonyokkal, melyek azonban — mint fentebb hangoztattuk — *válságot* egy percze sem idéztek elő, de a melyek — tagadhatlanul — mélyre ható *stagnációt* eredményeztek.

Ily viszonyok között van egy röviddel ezelőtt megindult mozgalomról szó, mely városunkban egy *új* pénztárat létesítését célozza. S ha ily alapítás jogosultsága az általános helyzetből kimagyarázhatóan megdöntve nincsen, — de sőt, amennyiben azt a programjába felveendő egyéb közhasznú tevékenységen kívül, a kisiparosok és kiskereskedőknek jelenleg még nagyrészt kielégítetlen hitelgényei egyenesen életre hívják: akkor ezen új alapítás eszméjét — a sok oldalról hangoztatott ellenvélemények dacára — egyszerűen elejteni nem szabad!

A keresztülvitel kérdése, mely egy részvényekre alapítandó, vagy egy szövetkezeti uton létesítendő intézet kreálására vonatkozik, csak másodrendű kérdést képezhet. E lap hasábjában egyébiránt e kérdés már előzőleg teljesen meg lett világítva s nézeteltérés az iránt már alig lehet, hogy egy új pénztárat létesítése Aradon ez idő szerint csakis *szövetkezeti* uton volna keresztülvihető. Csupán azzal kívánjuk e lap előző számában megjelent cikket — minden figyelembe jövő tényező mérlegelésével — kiegészíteni, hogy a szövetkezet — fuzió mellőzésével — *új* alapításként hivassék életre s úgy halljuk, hogy a már ismert alapítási tervvel csaknem egyidejűleg, itteni polgárok körében, ez irányban szélesebb körű mozgalom indult meg.

Steinfeld Lajos.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: B. A. L. E. K., operette.
Csütörtök: D. A. L. E. K. operette.
Péntek: Szünet.

* A két Durand mulatságos története nevetette meg ma este a közönséget. Az előadás közepes volt, bár egyes jelenetek jól sikerültek. *Angyal Ilka* a fiatal menyecske szerepében szemrevaló volt, de mintha bágyadtan, unottan játszta volna a fűszeres feleségének szerepét. Annál élénkebb is elevenebb volt *Turchányi Olga* mint Paquerette. *Bácsné*, a kék vértű asszony hóbotos nézeteit kitűnően tolmácsolta és ezért nyílt színen is kapott tapsokat, kedves *Irma* volt *Harmath Józsa*. A férfi szereplők közül igen jó alakításokat mutattak be *Mezey (Coquardier)*, *László (Fűszeres)*, *Mezey (a dalgó Javanon)*. Az ügyvéd szerepébe *Palágyi* sehogyan sem tudott beléilleszkedni. Előadás után *Luri-Luri*, a három Mefisztó ördögös mutatványai lepték meg a közönséget. A test hajlékonyságának szédítő fokát látjuk mozdulataikban. A közönség zajosn megtapsolta őket.

* A kurucz-furfang. *Bokor József* nagyhatású népszínműve, melynek mozgalmas tárgya II. Rákóczy Ferencz korából való, még e hónapban fog színrekerülni. Pompás szerepe lesz benne *Turchányi Olgának*.

* B. A. L. E. K. Józsi derűtség között folyt le ma a színház operett újdonságának próbája. A szereplők jó kedvvel játszották hálás szerepeiket, melyekkel előreláthatólag sokszor fogják a közönség tetszését megnyerni. *Hervé* operettje kétszer egymás után kerül színre, szerdán és csütörtökön. Mind a két estén a *Luri-Luri* hármas is föllép.

* *Paulayné Adorján Berta*. Szó volt arról, hogy *Paulayné* egy időre megvált a budapesti nemzeti színházról és vidékre megy, való-

színűleg Nagyváradra, a mint egy ízben már Aradon játszott. Most arról értesülünk, hogy a nemzeti színház igazgatósága nem bocsátja el vidékre a művésznőt s ennél fogva megmarad a nemzeti színház kötelékében.

Az angol hajóraj ünneplése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Trieszt, július 10.

Az angol flotta tiszteletére az osztrák-magyar haditengerészet a Schiller-egyesület fényesen díszített termében 120 terítékű lakomát rendezett. A természetegzotikus növények, osztrák-magyar és angol zászlóktól körülvéve 6 Felső-gének mellszobra díszítette.

A lakomán jelen volt az angol flotta részéről sir *John Fisher* parancsnok a vezértörzsszel és a hajók és torpedonaszádok összes parancsnokaival, összesen 64 személy, az osztrák-magyar haditengerészet részéről *Montecuccoli* gróf ellentengernagy, *Brosch* és *Sachs* hajóosztályparancsnokokkal, valamennyi hajóparancsnok a vezértörzsszel, *Dell Adami* helyettes tengerészeti kerületi parancsnok valamennyi osztályfőnökkel, *Conrad* vezérőrnagy, a katonai helyőrség parancsnoka, *Goes* gróf helytartó, *Kindinger* katonai főtörvényszéki elnök, *Becher*, a tengerészeti hatóság elnöke, *Sandrinelli* polgármester, *Dimmer* a kereskedelmi kamara elnöke, a katonai és polgári hatóságok fejei, *Churchill* angol főkonzul, *Feichel* udvari tanácsos, az osztrák Lloyd vezérigazgatója, *Jannich*, az osztrák Lloyd kereskedelmi igazgatója, végül a Schiller-egyesület és a casino vecchio elnöke.

A lakoma alatt a Pólából iderendelt haditengerészeti zenekar játszott. Az első pohárköszöntőt *Montecuccoli* gróf mondta az angol királynőre, mire a zenekar az angol himnuszt játszotta. Azután sir *John Fisher* mondott pohárköszöntőt a királynőre, mire a zenekar a *Gotterhaltet* játszotta. Kis szünet után újra felállott *Montecuccoli* gróf ellentengernagy és a következő pohárköszöntőt mondta angol nyelven:

Uraim! Boldognak vallom magam, hogy önnek, főparancsnok ur, valamint a hajóparancsnok és tiszturaknak őszinte és szíves istenhozottat mondhatok, a melyről meg lehetne győződve, hogy mindnyájunk szívéből fakad. Mindnyájunknak emlékezetünkben él az a rendkívül barátságos fogadás, a melyben hajórajunk Máltában részesült és nem felejtettük el az őszinte barátságnak azt a számos jelét, a melyben ott részünk volt. Reméljük és szívből óhajtjuk, hogy az önök látogatása az osztrák vizeken hasonló benyomást keltsen önökben és újabb tanúságot tegyen az államaink és haditengerészeink között fönálló bagyományos jó viszonyról. Az a hatalmas flotta, a melyet ön itt vezet, olyan tengeri haderőt képvisel, a melyre bámulattal tekintünk föl. A történelmi nevezetességű vár bástyákból, a melyeken belül aczélszívek éltek, az idő folyamán vasból és aczélszívek nem váltottak meg. Poharamat a földközi tengeri hajórajra, parancsnokára és tengernagyára üritem. Sok szerencsét flottájának, sok szerencsét neki magának! Hípp, hípp, hípp, hurrá!

A jelen voltak a pohárköszöntő után háromszoros hurrában törtek ki. Azután föllállott sir *John Fischer* angol hajórajparancsnok és a következő pohárköszöntőt mondta:

Uraim! A flotta nevében köszönetet óhajtok mondani a tengernagynak rendkívül barátságos szavaiért s azért a nagyon szíves istenhozottért, a melylyel bennünket Triesztbe érkezésünk fogadtak. Nehány hónappal ezelőtt nagy örömmel üdvözlöttük Máltában a tengernagyot és szép hajóját és nem fogjuk elfelejteni soha sem azt a rokonszenvet és azokat a barátságos érzelmeket, a melyeket osztrák vendégeink akkor, mikor Kelet-Afrikában dolgaink nem állottak nagyon jól, irántunk tanusítottak. Van egy jó angol köz-

mondásunk: A ki barátunk a szükségben, igazán barátunk. Biztosítom a tengernagy urat, hogy britt haditengerészetünk csak tradícióját követi, a midőn meleg barátságot érez az önök állama és különösen államuk vitéz és dicsőséges haditengerészete iránt. Hip, hip, hip, hurrá!

A jelen voltak háromszoros hurra ba törtek ki. A társaság éjfélig maradt együtt.

Országos pinczérgyűlés Aradon.

(A pinczér-egylet félézázados jubileuma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 10.

Említettük, hogy a magyarországi szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávésegedek országos nyugdíjintézete, melynek az ország nagyobb városaiból, de általában minden részéről, közel háromezer tagja van, az ősszel november hó 12-ikétől kezdődőleg *Aradon* tartja meg az idei nagygyűlést. Ugyanezül lesz a vendéglősök kongresszusa, akik egy országos szövetség alakítását vették tervbe és illetve a jelenlegi, a nyugdíjintézetűtől különálló országos egyletüket újjászervezik.

Az ország minden részéről *Aradon* jönnek össze a pinczerek, hogy mint tavaly Nagyváradon elhatározták, eleget tegyenek az aradi pinczéri kar szíves meghívásának. *Az aradi pinczér egylet* vendégszeretettel készül fogadni a kartársakat, a kikkel különben is együtt üli meg ugyanakkor fenállásának ötven éves jubileumát.

Az aradi pinczeregyelet, mely mint erkölcsi és segélyező egylet, egyike Arad legtekintélyesebb társulatának, 1850-ben alakult, a szabadságharc leverése után és pedig tisztán németajku, de hazafias érzésű pinczerekből. Érdekes mozzanatokban gazdag az egyletnek imáron ötven éves krónikája, érdekes különösen azért mert mint ezt a történet igazolja, ritka egylet tett annyi szolgálatot a *magyarságnak*, illetve a *magyarosításnak*, mint az aradi pinczeregyelet. Daczára annak, hogy kezdetben az egylet hivatalos nyelve a német volt, egy évtized után már nemcsak érzésében, de nyelvén is magyar lett a pinczerek egylete, a mely a kerületi betegsegélyező pénztárak felállításáig kortársi szeretettel gondoskodott a pinczéri kar szegényeiről, árváiról, később pedig nagyon sokat tett a magyar pinczéri testület tekintélyének emelésére.

Egész szervezetében hazafias alapokra volt lefektetve az egylet, a melynek tagjai büszke önérzettel ünnepelhetik meg az ősszel egyletüknek félézázados jubileumát.

A pinczeregyelet jubileumával kapcsolatosan megtartandó kongresszus iránt nagy az érdeklődés. A kongresszus rendező-bizottsága már megállapította a programot s tudvalevőleg Arad városától, mint más városokban tartandó kongresszusok alkalmával is szokásban van, ezer koronát vár, a mely, mint Debreczen és Nagyvárad tette, a kérelem elől a hollapi közgyűlésen bizonyára nem fog elzárkózni.

A jubileum rendező-bizottsága, egyetértve a kongresszus rendező-bizottságával, Nagy Lajos, Braun Gusztáv elnökök s Kovács István elnöklete alatt a részletekig kidolgozták a programot, mely a következő:

Szeptember 11. este a vendégek tiszteletére ismerkedési estély.

Szeptember 12. A vendéglősök kongresszusa Gundel János elnöklete alatt.

Szeptember 12. Kongresszus előtt megkiszoruzása az aradi szabadság-szobornak.

Szeptember 12. Délután a nyugdíjegyület kongresszusa.

Szeptember 12. Este bankett.

Szeptember 12. Az aradi pinczerek egyletének 50 éves jubileumi ünnepe.

Szeptember 13. Kirándulás Gyorokra, hol a gazdák borkiállítását rendeznek a vendégek tiszteletére.

Tervbe van véve ezután egy tánczczal egybekötött társasestély rendezése is.

A pinczeregyelet jubileumát rendező-bizottság felkérésére Szathmáry Zoltán és Dukesz Vilmos egyleti titkár megírták az aradi pinczeregyelet történetét, mely előkelő kiállítású diszkötésben a napokban hagyja el a sajtót.

Az előjelekből itélve a magyar pinczéri kar tiszteletére rendezett ünnepek kiválóan, fényesen fognak sikerülni.

Eltűnt színházi karmester.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 10.

Tegnap a *reichenau* mentő-egyesülethez Bécsből sürgöny érkezett, melyben azt a kérelmet intézik az egyesülethez, hogy kutasson egy turista után, aki pár nappal ezelőtt indult hegyi-utra és még mindig nem tért vissza. Az eltűnt turista a *hamburgi* városi színház karmestere *Bann József*, aki rokonainak látogatására több héttel ezelőtt Bécsbe érkezett.

Bann József szombat este Payepachba utazott, hogy ott a Schneeberget megmássza. A hegyen lévő szállóban találkat adott nővéreinek, aki megbeszélésükhöz hiven várt is reá, de hiába, bátyja nem jött a szállóba és azóta híret sem hallották.

Bann József 37 éves bécsi illetőségű és körülbelül nyolcz évvel ezelőtt költözött el Bécsből, ahol a *Stross Noe* czégnél mint könyvelő volt alkalmazva. A színházi- és zenekiállítás idejében bucsut mondott kereskedelmi pályájának s hozzátartozói és barátjai nagy meglepetésére a színházhoz ment.

Ebben az időben, a zenekiállítás alatt ott vendégszerepeltek a hamburgi városi színház tagjai, a Pollini-család és e társaság karmestere, aki véletlenül hallotta Bannt énekelni, úgy el volt ragadtatva a könyvelő hangjától, hogy nyomban szerződéssel kínálta meg.

Miután Bann elé kedvező feltételű szerződést terjesztett a színházi igazgatósága, odahagyta a bűró-életet, aláírta a szerződést és Hamburgba költözött. És azóta szakadatlanul működött a színháznál, öt évvel ezelőtt meg is házasodott és élete folyásával annyira meg volt elégedve, hogy — mint mondá — nem is kívánhat többet.

Bann József, abban az időben, mikor Hamburgban a nyári szünetet tartották, ellátogatott Bécsbe hugához, a kinek női kalap üzlete van.

Bann József csak szenvedélyes, de nem kitartó gyalogló volt. Számos turistai területet bolyongott keresztül-kasul és különösen jól értette a térdig érő hó-területek megmászását.

Szombat este *Jakubetz* műhelyvezetővel és *Korcinek* Carolával, kik mindketten nővéreinek üzletében vannak alkalmazva, megbeszélték, hogy a Schneeberget megmásszák. Bann József társaival szombaton éjjel 12 órakor ért Payerbachba, ahonnan, daczára a rossz időjárásnak, nyomban elindultak a hegy megmászására. Daczára annak, hogy a nagy utra elég jól voltak felszerelve, már az ut kezdetén nehézségekkel kellett megküzdeniök, mert hatalmas szélvész dühöngött és az eső hóval vegyest hullott, sikossá téve a hegyi utat. Két órai menetelés után végre elértek egy vendégfogadóhoz, ahová rövid pihenőre betértek és aztán mentek tovább.

Utjukban több turistával találkoztak, kik szintén nagy küzdelemmel bírtak előre haladni

az idő czudarsága miatt. Az esővel és hóval vegyes vihar oly hatalmas volt, hogy a turisták kénytelenek voltak hegymászó botjaikat a földbe ütni, hogy a szélvész le ne sodorja őket.

Végre reggel 6 órakor az ugynevezett *Kienthalerhüthé*hez értek, ahonnan *Bann* pihenő után egyedül indult utnak, hogy a nővéreinek adott találkat betartsa.

Nővére késő délutánig várakozott bátyjára, de hiába. Keresésére indultak, de eddig hasztalanul, nem akadtak nyomára.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Július 14. Az aradi tánczedvelő ifjuság tánczvigalma (Sarló-utca 3. szám.)

Július 15. Az aradi dalegyelet népnépe (Városliget.) — Az aradi szanómunkások szakegyletének Julia-lisa (Csálai erdő.) — Hsgverseny és tánczvigalom Gyorokon.

Július 22. Az aradi cigányzenészek egyrésének Julia-lisa (Csálai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népnépe (Városliget.)

(=) Az aradi dalegyelet népnépe. Egymást követik Aradon az erősen divatba jött népnépek. Vasárnap, e hó 15-én ismét zajos élet lesz a városligetben, a hol az *Aradi dalegyelet*, városunknak egyik legrégebb, derék egyesülete rendez népnépet. A rendezőség hetek óta fáradozik, hogy ez alkalommal fényes sikerű legyen az ünnep, a mely bővelkedjék a káprázatos látványosságokban és felülmulja a népnépek sablonját. A program, mint értesülünk, élénken és változatosan van összeállítva, tréfás pontokkal fűszerezve, sőt több művészt és művésznőt kértek föl, hogy a műsört gazdagítsák. *Kovács Pál* karmester egy varieté-társaságot szervezett, a mely nyílt színpadon mulattató operetteket fog előadni, előadásokhoz fényes díszleteket szerzett, ha s az egyesület saját zenekara jászsa hozzájuk a darabokat. Színrekerül többek közt a *Főpróba a hangverseny előtt* című egy fölvonásos humorisztikus operett *Krawelhuber Tóbiástól fordította Káhlé János* és *Sebesi Samu* zenéjét több karmester állította össze. Az előadáson szereplő személyek a következők:

Szégfűszeg, a Kék teve kormaros *Faragó Béla*. Fortissimus világhírű énekművész *Nádas Gyula*. Miss Largo világhírű énekművész nő. *Hadady S* Butaházi egyesületi karmester. *Schindlberger Antal*. Furioso egyesületi elnök *Borhegyi Károly*. Fekete újságíró *Bedőcskó Uros Barna* zongora hangoló *Jakubffy István*. Sárga műfodrász *Hajós Andor*.

A megszökött vadember.

— Az aradi panoráma csodája. —

Arad, július 10.

Furcsa mestersége volt *Zsigó Istvánnak* s a mesterségéhez nem mindennapi tulajdonságánál fogva jutott. *Zsigó István* ugyanis — hogy szalon nyelven fejezzük ki magunkat — a hátán szakála nőtt. Teli volt a háta szakállal, nemkülönben karjai s testének minden része. Ez azután, álutakon bár, de eljuttatta *Zsigó* ahhoz a pályához melyhez minden diploma nélkül juthatni, ha az embernek csupa szakál a teste: vadember lett belőle.

Vadember lett, még pedig a legborzasztóbb fajtából való. Nyershúst evett, vicsoritotta a fogát s egy panoráma tulajdonos ketrecében töltötte napjait. Más szóval testi tulajdonát értékesítette s beállott a panorámához kellő díjazásért vadembernek. A névét is megváltoztatta s *Szabbatónak* hívták.

A vásár alkalmából most Aradra került a vadember és sokan állottak körül ketrecét, melyből szemforgatva kapkodott ki a közön-

sér felé, mintha emberhusra lett volna éhes. Pedig elérkezett az etetés ideje, mihelyt bele a nyers husba. Szörnyűség volt az, hogy csurgott belőle a vér.

A nyershus. Ez vetett véget az ő vadember-pályának s okozta, hogy ma már nem vadember többé. Zsigó, ki tegnap még ijesztően baráta fel-hátán a szört, ma a városházán ül, még pedig rendes polgári minőségben, kényelmes kopottas ruhában. Itt elmesélte, hogy addig vadember volt, de megszökött a panonaiából. Nem lett volna egyéb baja, csak a vadembereskedik már s ezalatt iszonyúan megelégte a nyershust. A gazdája pedig elengedlennének tartotta ezt a produkciót.

Megkérdezték tőle a városházán hogy jutott a gazdájához, erre elmesélte egész élet-véredését Szabolcs megyébe való s néhány hónap előtt ott találkozott a panoráma tulajdonossal. Verekedett valakivel s az ellenfele letette róla az ingét, mire a panorámas megadta, hogy milyen szörös a karja. Rögtön ajánlatot tett neki, hogy szerződjék hozzá vadembernek s mikor ő nem akart, folyton utána járt és mindig nagyobb fizetést ígért neki.

— Vegyem is a feleségem volt az oka — mondta — hogy elfogadtam az ajánlatot. Összetesztam az asszonnyal és mérgemben beálltam vadembernek.

A városháza folyosóján nagy publikum gyűlt Zsigót s többen kíváncsiak voltak az ő vademberi tulajdonságát látni. Közkívánatra azonban felgyűrte a kabátja ujját s bizony az ártalmatlanságot nyert bundája alapján nemcsak vadember, hanem akár gorilla is lehetett volna a panorámában.

A rendőrség az ex-vadembert haza tolon- a illetéségi helyére.

Egy falu pusztulása

(Halál a lángok között.)

Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 10.

A Vác közelében elterülő Tahi-Tótfalu községben ma délután nagy katasztrófa történt. Ismeretlen okból tűz támadt, a mely óriási pusztítást vitt végbe s a melynek két emberélet is áldozatul esett. A lakosság nagy inségnek, aggodalomnak néz elé; már eddig közel háromszáz ember maradt hajlék nélkül, elvesztve butorait, ruháit, mindent, a mit a szegény emberek hűségeken át összekuporgattak.

Tahi-Tótfalu a szentendrei Duna-ág mellett fekszik s a gőzhajó-közlekedés egyik jelentős állomása. Kedvelt nyaralóhelye volt a fővárosnak, a melynek tőlje a természet szépeket termelt. Szőlői többnyire elpusztultak, de azért most is sok pesti család keresi fel a regényes fekvésű, csinos községet.

Ez a kedves, szép falu esett ma a tűznek áldozatul. Egy kazal a község szélén eddig még ismeretlen okból kigyuladt. A szél egy pillanat alatt széjjelhordta a lángot a falu házáira s ott ott is, ott is lánggra gyúlt a tető.

A veszedelmet óriási pánik követte. A lakosság nagyrészt kint volt a mezőkön, a honnan hirtelen futott hazra, hogy megmentse, a mit megmenteni lehet. Már akkor csoportostól-égték a házak. A szél erősen fútt s látvány volt, hogy az egész falu leperzselődik.

Az égő házak egyikében két gyermek benn volt. A gyermekek szülői aratásban voltak s a tűz hazaérve, a két kicsit ki akarták menteni, a mindketőt a füsttől megfulva, félig át-ezenedett állapotban találták. Késő volt minden segítség. A gyermekek anyja ajúltan bukkant elő a kicsi holttestek láttára, az orvos

alig bírta magához téríteni a szerencsétlen fiatal asszonyt.

A tűzoltóság teljes erélyvel látott ugyan munkához, de az oltást megnehezítette egyrészt a vízhiány, másrészt az a nagy terület, melyen a veszedelem pusztított. Általános lett a fejtelenség, a zürzavar, mikor a katolikus templomba kapott a láng. Rövid idő alatt a templom teljesen elpusztult. Hasonló sors érte a református templomot is. Csak a kormos, összeégett fal maradt meg belőlük.

Estig a tüzet nem bírták lokalizálni; a pusztulás még egyre tart. Hét órakor már több mint kétszáz ház és ugyanannyi mellékhelyiség esett a lángoknak martalékul.

A lakosság tehetetlenül áll a pusztulással szemben. A nyomor leírhatatlan.

HIREK.

— Személyi hir. Vészhelyi Béla főrendiházi tag, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, ma délután Bártfára utazott, hol a magyar és osztrák vasúti igazgatók értekezletén vesz részt, melyről e hó 15-ikén érkezik haza. — Papp I. János aradi protosyncellus, gör. kat. román szentszéki egyházi előadó, tegnap 6 hétre Karlsbadba utazott egészsége helyreállítása végett.

— A város közgyűlése. Holnap, szerdán délután 4 órakor tartja Aradváros törvényhatósága július havi rendes közgyűlést. Több érdekes tárgy van kitűzve napirendre, így egyebek között a rendőr fogalmazó választás, továbbá az elhunyt Varjassy József helyett a közigazgatási bizottságba, valamint a Salacz Gyula alapítvány bizottságába egy-egy tag kijelölése. Utóbbi helyre a tanács Hász Sándort terjeszti elő. Sorra kerül a városi rendőrök, hivatalosok és tisztviselők lakbér, illetmény iránti kérvénye. A folyamodás, tekintettel arra, hogy az állam hasonló alkalmazottai kapnak lakbért, jogos és a törvényhatóság, ha egészében nem is, legalább a nős kérvényezőkhöz számára megszavazhatja a lakbért, miután ezek a laktanyabeli lakásokat nem használhatják.

— Goldis József aradi román püspök tegnap Mangra Vazul püspöki helynök, Berlogea kuriai bíró és Beles János kir. közjegyző társaságában meglátogatta az aradi püspökséghez tartozó hodos-bodrogi zárdát; ahonnan visszatérve ma a 11 órai vonattal Püspökfürdőre utazott egy heti üdülésre. Megemlítjük, hogy a püspök vasárnap tért vissza Mehádiáról és Karánsebesről, ahol Popea püspököt látogatta meg. Goldis távollétében Mangra helynök látja el a teendőket.

— Varjassy József utólagos terv merült fel arra nevezve, hogy az elhunyt Varjassy József emlékére mely utcát nevezze el a város. Szó volt a Halász-, Karolina- és Liget-utczákról, míg végre ma a közgyűlést előkészítő tanács foglalkozott a dologgal s elhatározta, hogy a közgyűlésnek a Kórház-utczát fogja az elkeresztelésre javaslatba hozni.

— Bünvádi feljelentés a Budapesti Hírlap ellen. Ismeretes, hogy a Budapesti Hírlap folyó évi április 14-iki számában Pinte György aradi járásbíró irokról oly hirt hozott, melyben ez Bukarestben elkövetett váltóüzelmekekkel volt vádolva. Pinte, ki akkor kinyilatkoztatta, hogy a neki felrótt cselekmény elkövetése idején nem tartózkodott Bukarestben, hanem itt Aradon, most bünvádi feljelentést tett a B. H. ellen. Ügyvédje Czédly Károly dr. útján ma ment a budapesti bünyfenyítő törvényszékhez a feljelentés, mely a B. H. főszerkesztőjét Rákosi Jenőt, felelősszerkesztőjét Csajthay Ferenczet, valamint a közlemény ismeretlen íróját rágalmazás és becsületsértés vétségéért kéri megbüntetni. A

sajtó útján elkövetett becsületsértési, illetve rágalmazási perek azelőtt a sajtóbíróság elé tartoztak, de az új bünyfádi perrendtartás szerint az ily ügyekben való ítélethozatalra a bünyfenyítő törvényszék illetékes.

— A Mittelmann gyár megvétele ügyében a holnapi közgyűlés fog dönteni. A kiküldött bizottság két módozatot terjeszt elő. Vagy készpénz fizetés mellett vásárolja meg a város a Béla-téri telepet 100 000 koronaért, vagy törlesztéssel 110 000 korona árért. Az összeg a törzsvagyonból volna fedezendő.

— A pécsi bakák Kinában. A budapesti katonatiszti körökben hirt jár, hogy az esetre, ha a monarchia érdekei és becsülete megkivánnák, három gyalogezred, még pedig egy horvát, egy stájer és egy magyar ezred fognak Kinába indulni, hogy a hatalmak akciójához csatlakozzanak. A magyarországi gyalogezredek közül a Frigyes főherceg nevét viselő ötvenköttes pécsi gyalogezred lenne az, melyre ezen küldetés vár. A sárgapitykés, sötétvörös hajtókás 52-ik ezrednek hadkiegészítő parancsnoksága Pécsen van. Az első és második zászlóalj Budapestben, a 3-ik Pécsen, a 4-ik Stulácson állomásozik. Az ezredparancsnok Panos Alajos ezredes, az első zászlóalj parancsnoka Pivetz alezredes, a második zászlóalj parancsnoka Haidenburg őrnagy. Századosok: Kreipner, Petrován, Sulek, Gopferth, Alvian, Schilcher, Görtz, Lederer, Miaria, Geyer, Tenzler, Lewandowszky, Martinek, Csermák Mihály, Richter, Tomics, Syller, Perner, Pietrich. A főhadnagyok is nagybárára osztrákok, de már több közöttük a magyar. Es pedig: Kálmán Alfréd, Brinzey Arthur, Bousy József, Csermák Ferencz. A hadnagyok közül ezek a magyar származásúak: Bartha Frigyes, Sulyok Imre, Szerdahelyi Jenő, Pandurovics László, Nagy-Vályi Frigyes és mások.

— Szilágy József állapota. Zsitva-Ujlaluból táviratozzák, hogy Szilágy József koronaőr állapota folyton és örövendetesen javul. Remélik, hogy az agg főúr nemsokára túl lesz a krízisen.

— Fogalmazó választás. Aradváros szerdai közgyűlése fogja szavazás útján betölteni az Angel István dr.-nak alkaptánnyá történt megválasztásával üresedésbe jött rendőrfogalmazói állást. A helyre két pályázó jelentkezett: Bedő Albert jogvégzett rendőr-segédtsízt, ki utóbb ebben a minőségben, azelőtt pedig mint napi-dijas működött megelégedésre a város szolgálatában, továbbá Zubor Andor járásbíróági joggyakornok.

— Ofen Pesth. Budapest székesfőváros hatósága erélyes módon szándékozik megtorolni a bécsi községtanácsnak azt a gyalázkodó határozatát, a melylyel kimondotta, hogy az Ausztriából s különösen Bécsből Budapestre küldött postai szállítmányokon a magyar székesfővárost Ofen-Pesth-nek kell nevezni. Mint értesülünk, a főváros tanácsa a holnapi ülésében azt a javaslatot terjeszti a legközelebbi közgyűlés elé, hogy intézzen a törvényhatóság fölíratot a kereskedelemügyi miniszterhez, kérve annak az elrendelését, hogy a m. kir. posta, a külföldről érkező s „Ofen-Pesth“ czimvel elálatott küldeményeket utasítsa vissza, mint olyat a melyen ismeretlen helynév van. Ezenkívül kéri fogja a tanács a közgyűléstől az arra való hozzájárulását, hogy a külföldről érkező összes olyan hivatalos átiratokat és megkereséseket, a melyeken nem a hivatalos „Budapest“ czim van azonnal visszautasíthatassa.

— Aradi huszarak a katonai löversenyen. A most folyó hadgyakorlatoknak egyik győnyörű piéce folyó hó 19-én fog végbemenni egy nagy katonai löverseny alakjában Diószegen, melynek különösebb fényt és ünnepélyességet

fog adni különösen azon körülmény, hogy jelen lesz azon *József* főherceg, a honvédség főhadparancsnoka is, több katonai előkelőség kíséretében, köztük *Klobucsár* kerületi parancsnok és négy huszárezre! egész tisztikara. Folyó hó 19-ére a kassai, debreczeni, szegedi és marosvásárhelyi honvédhuszárezredek Diószeg körül lesznek koncentrálni és ekkor lesz megtartva a löverseny a községi legelőn. Részt vesznek abban a négy huszárezred tisztikara, ezek közt az *aradi* honvédhuszárezreztől is, az altisztek s a legénység közül egynehányan. A díjak egyrészét maga *József* főherceg fogja adni. A 2. honvédhuszárezred tisztikara mintegy 2000 frt értékű díjat ad a versenyzőknek.

— **Városi zenede.** Ismeretes, hogy az *aradi* zenekedvelők egyesülete ajánlatot tett a városnak, hogy a kezelésében lévő zenedét vegye át, vagy adjon fokozottabb segínyt részére. A tanács azzal terjeszti az ügyet a közgyűlés elé, hogy küldjön ki a zenekedvelők egyesületének képviselőivel való értekezletre a maga részéről bizottságot, melynek tagjaiul ajánlja *Institoris* Kálmán főjegyző elnöklete alatt *Perger* János dr.-t, *Mandl* Vilmost dr.-t, *Avary* Ferenczet és *Rieger* Imrét.

— **A német császár utazása.** A német császár, mint Kieblől telegrafálják, ma *Bergenbe* utazott.

— **Rendjel viselési engedély.** A király megengedte, hogy *Herz* Miksa egykor *aradi*, most csirői lakos, az arabs műemlékek föntartására alakult bizottság főépítésze, a khedive által részére adományozott Medjidie-rend III. oszt. jelvényét és a francia becsület-rend lovagkeresztjét viselhesse.

— **Szinigazgatóból — segédtanító.** A hivatalos lap közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter *Rakodczay* Pál okleveles polgári tanítót a kapuvári állami polgári iskolához, a XI. fizetési osztályba, segéd-tanítónak nevezte ki. *Rakodczay* Pál, kit *Shakespeare*-előadásai után Arad közönsége is jól ismer, eredetileg városi elemi iskolai tanító volt Budapesten. A felesége is tanítónő volt Szépen oktatták mindketten az ifjúságot. Hordogatták a téglákat ahhoz az épülethez, amelyből a magyar kulturális palotája készül. Ekkor aztán nagy esemény történt *Rakodczay* Pál életében. Örökölt. Sokat örökölt: két házat. Igazi nagy házakat, emeleteket, amelyekhez már nem kellett a köveket hordani. Talán más ember ilyenkor beül a házaiba, és szedi, szedegeti a házbékeket. *Rakodczay* Pál azonban nagyot gondolt és merészet. Szinigazgató lett, megmaradt a kultúra harcosának. Először Ó-Budán teremtett színházat. Ő alapította meg a Kisfaludy-Színházat. Csak kicsi hajléka volt ez a muzsának, de az étvágya, úgy látszik, nagy volt. Megette a *Rakodczay* egyik házat. Ezután a felső megyékben járt *Rakodczay* a truppijával. Ott is sokat tehet a magyar kultúráért egy színház. Sokat is tett. Megemészttette a *Rakodczay* másik házat. Most aztán mit volt mit tenni! *Rakodczay* két házzal szegényebben és egy tapasztalattal gazdagabban állott a világon, s nem volt se iskolája, se színháza. Folyamodott tanítói állásért. S most mehet Kapuvárra, a polgári iskolához segédtanítónak, a XI. fizetési osztályba.

— **Birói vizsga.** *Kovács* Mihály aradi kir. járásbírósi aljegyző a birói vizsgát kitűnő sikerrel letette.

— **Hát Arad hol marad?** Tudvalevőleg a kormány azt határozta, hogy az idei szeptemberben tíz helyen állít föl *közigazgatási tanfolyamot*. A tanfolyamok számával a vidéki városok niúcsenek megelégedve, mert több város számított arra, hogy tanfolyamot kap. Ezért most számos helyen mozgalom indult meg, hogy a belügyminisztertől tanfolyam fölállítását eszközöljék ki. *Nagyváradon*, *Kecskeméten*, *Eperjesen* és *Egerben* legelőkelőbb a mozgalom s

küldöttségek fogják fölkeresni a miniszterelnököt, kérve, hogy e városokban is gondoskodjen közigazgatási tanfolyamok fölállításáról. És Arad nem mozog?

— **A Janku-alap.** Amint tudva van, azokat a pénzeket, amelyeket a dákrománok a *Janku* Avramnak emelendő szobor alapjára gyűjtöttek, a belügyminiszter lefoglalta. A szoborbizottság most arra kérte a belügyminisztert, hogy adja vissza a lefoglalt pénzt, mert azt egyes adakozóknak vissza akarnák adni. A belügyminiszter azonban ezt a kérést nem teljesítette, mert a gyűjtés ügyében a vizsgálat még nincs befejezve, azonkívül pedig, mivel a gyűjtés hatósági engedelem nélkül folyt, a szoborbizottság tagjai ellen egyenként is meg akarja indíttatni az eljárást.

— **A cumberlandi hercegnő esküvője.** Gmundentől táviratozzák: A cumberlandi hercegnő tegnapi estélyén az itt lévő fejedelmi személyek mind megjelentek. Az estély fényesen folyt le. A fáklásmenet után a mátkapár az összes egyesületek elnökeit fogadta. *Wolfsgruber* polgármesterhez pedig beszédet intézett. A fényes estély csak éjfél felé ért véget. A város utczáin óriási néptömeg hullámszik. Rendzavarás nem fordult elő. Ő felsége rendjelekkel tüntette ki a Cumberland-család tisztviselőit. A felső-ausztriai helytartó, a kerületi főnök és a gmundeni polgármester badeni rendjeleket kaptak. Az idő hűvös. A fáklásmenetet szakadó esőben tartották meg. Résztvevett benne 38 testület és 1550 fáklás.

— **Esik a hó!** Az aszfaltolvasztó kánikula elmúlt, a hőmérő higánya leszállt. A viharok meghüsitették a levegőt, az eső napjában többször megered. A könnyű nyári fehér ruhák helyett már ősziessé, szürkébb öltözetek szünni kezdenek a korszón. A fehér napernyők helyett pedig komor színű esernyőket visznek. Az arad is elteszik a szalmakalapot és visszatérnek az elhagyott barna nemezkalapokhoz. Szóval, minden úgy van, mintha nem július eleje, hanem szeptember vége volna. De nemcsak eddig van. Ma már az első idei friss hó is lehullt, de — nem minálunk, hanem Insbruckban, az Alpések magas bérczei között. Mint tudósítónk telegrafálja, *ma egész nap szakadatlanul esett a hó az Alpéseken*, s a magasabb hegyek tetejét már vastag hóréteg borítja.

— **A leányvásárt elhalasztották.** A gainai leányvásárt, mely iránt az Arad-hegyvidéki turista-egyesület lázas érdeklődéssel viselkedik, mint a n.-halmágyi szolgabírói hivatal távirja, nem e hó 15-én, hanem 22-én tartják meg.

— **Az olasz királyné és a pécskai csodagyerek.** A pécskai születésű *Pécskai* Alajos, a híres magyar csodagyerek, a ki hegedü-művészetét az olasz királyi pár előtt is bemutatta, legújabbán a szerzeményét *Margit* olasz királynénak ajánlta. Pécskai atyja, a ki jelenleg Fiumében tartózkodik, a napokban a következő levelet kapta:

Tisztelt Uram!

Ő Felsége az olasz királyné megkapta a neki ajánlott szerzemények kéziratát és bár az olasz udvarnál érvényben lévő szabály szerint sohasem szoktak elfogadni ajánlásokat, sőt egyáltalán semminemű küldeményt, a mi nem diplomáciai uton került oda: mégis ebben az esetben *Villamarina* márkiné, a királyné udvarhölgye kivételt tett. A márkiné tudván azt, hogy a királyné mennyire érdeklődik az ön fiának művészete iránt, ő Felsége elé terjesztette az ajánlást, a ki azt legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott. Ő Felsége engem bizott meg, hogy önnek köszönetét kifejezzem.

Fogadja nagyrebecsülésem kifejezését *Nigra* királyi nagykövét.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az aradmegyei Kisdédnevelők köré-nek alapszabályait, a bel-

ügyminiszter pedig a „Buttyini szegény gyermekeket felruházó egyesület” alapszabályait a nemutatási záradékkal ellátta.

— **Rémület a cirkusban.** Néhány nap óta egy lovasszinkör mutatványai vonzzák a gyöngyösi közönséget. Tegnap estére nagy tömeget hirdettek s egész Gyöngyös színe-java ott volt a cirkusban. Alig hogy megkezdték az előadást, kitért az óriási zivatar, mely egész Magyarországon végigvonult. Az orkán lassdorta a cirkuszt földő ponyvát, a szélvész a pontikum közé csapott és eloltotta az összes lámpákat, melyekben benzín égett. Pokoli sütemesség, de még pokolibb zűrzavar támadt. Az emberek attól tartottak, hogy benzín-robbanás fog bekövetkezni. Örült félelem fogta el a tömeget s ordítva rohant a cirkuszt egyetlen kijárat felé. Vad tolongás támadt. Az emberek tüntetlenül löktek, taszították, tiporták egymást. Az asszonyokat és gyermekeket a földre rúhták, letiptak s testeiken keresztül törték előre. A cirkuszt a legvadabb rombolás állapotba mutatta. A padokat szétördelték és egymásra hányták a rémület pillanataiban. Mikor a pániknak vége volt, a földön csupa jajgató asszony és gyermek feküdt, akiket letiptak. Számos asszony és gyermek jelentékeny sérüléseket szenvedett. Egy gyermeket úgy össze tiportak, hogy *félórai kínkodás után meghalt*. A hatóság megindította a vizsgálatot.

— **Elfogott váltóhamisító.** A szegedi rendőrség jó fogást csinált. *Istvánffy* Árpád volt miniszteri számgyakornokot, aki *Szapócsy* Mihály miniszteri számtanácsos nevére váltót hamisított, letartóztatta. *Istvánffy* egy ízben már a csillagbörtön lakója volt, ahol három évi fegyházat ült, szintén váltóhamisítás miatt. A pestvidéki törvényszék kiadta ellene az elfogatói parancsot, mely elől a vidéki városokban keresett menekéket. Szegedre *Pétreken* jutott és a *Protela*-szállóban vett lakást. A szegedi rendőrségnek tudomására jött a váltóhamisító ott tartózkodása és sikerült is a rendőri járattal elfogni őt, éppen mikor a *Kossuth-Lajos*-szaruton sétált. *Bende* Antal t. alkapitány a városháza vitte *Istvánffy*-t, akinek elfogásáról a fővárosi rendőrséget is értesítették. A váltóhamisítót átszállították a kir. ügyészséghez, mely Budapestre kísértette a hírhedt gonoszavót.

— **Az elmaradt esketés.** Szerelmes pár volt a végre az anyakönyvvezető elé kerülnek. Mert azt hiszik, hogy vétkesen egymással lehetnek már, összekötve a törvény erős kötelekezésével. Szerelmes párok, heves ifjak, naiv, bohó leányok aranduljatok ki ebből a hitből. Okuljátok az anyakönyvtörténetből, a mely azt bizonyítja, hogy a házasság olyan valami, a mit csak nagy küzdelmek után lehetnek el és a mitől még az utolsó percben is visszalökhethet valami ostoba véletlen.

A nagyváradai anyakönyvvezetői hivatala fiatal pár állított be ma. Házasságkötés volt. A férfi református volt, a nő katolikus. Mindkét fél szerelmesek voltak és mikor törődtek szerelmese emberek dogmákkal. Két tanu volt: egy református pap és egy másik református ember, minden református volt már. A fiatal pár visszafogta a kötelet, hallgatta a komoly anyakönyvvezető szavát, megemelt az édes vágytól.

Az anyakönyvvezető olvasta a házasságkötés szavát: a házaspár kötelezi magát, hogy gyermekeiket a katolikus vallásban fogja nevelni. A fiatal tanu, a tiszteletes ur hirtelen közbeszólt. Kinos csend támadt. A tanu a következőket mondta:

— Ha tudtam volna erről az alkuról, nem teljesítettem volna azt a kérést, hogy tanu legyek a házasságkötésnél. Lelkem meggyőződése szerint is. de állásomnál fogva is, tiltakozom ez ellen a reverzális ellen.

A fiatal pár megrémülve babil a haragos lelkésre, a ki még azt is hozzáfűzte szavaihoz, hogy ha a főlegény *püspök nagybátyja* tudomást szerez az esketésről, végre dolosabb ügyre kerülne a ház-

kezik unokaöccséről. A tanuskodástól pedig visszalépett a tiszteletes. Példáját követte a másik tanu is, úgy, hogy a házasságkötésből nem lett semmi. Elhalasztottak. Hátha másodszer jobban sikerül . . .

— **Hármas esküvő.** Ritka és fényes családi ünnepély színhelye lesz holnap Kisjenő. *Schillinger* Márton aradmegyei virilista házasságának 50 éves aranylak dalmát üli; leánya *Schillinger Julianna Meszer* Lipóttal 25 éves ezüstlak dalmát tartja, és ugyanezen napon *Schillinger* Márton unokáját, *Schillinger E. J.* Hódmezővásárhelyi polgár *Margit* leányát, *Holtzer* József vezeti oltárhoz. Ezen rendkívüli ünnepélyre Aradról sokan fognak ellátogatni, hogy személyesen adhassák át baráti üdvözlőiket. A válási áldást *Rosenberg Sándor dr.* aradi főrabbi fogja adni.

— **Szerencsétlenül járt kerekas** *Mevánból* jelenik, hogy ott vasárnap délután rendezett kerekaskirándulás alkalmával *Schusztler* József, a Haas Fülöp és fiai cég rajzolója, kerekéről oly szerencsétlenül bukott le, hogy halva maradt a kavicsos uton.

— **Tragikus nászutazás.** Megrendítő tragédiát jelentenek *Steinach* tiroli városból. *Müller* Miksa drezdai kapitány, ki fiatal feleségével nászúton van, tegnap a Brenner hágón át a gerai csucshoz (2500 m.) indult. Alig ért fel ő és neje a hegyre, a kapitány rosszul érzett panaszoknál kezdett panaszkodni. A nála lévő chininből egy labdacst bevett, mire betegsége megszűnt. Az egész napot a hegyen levő szállóban töltötték és mire az est leszállt pihenőre tértek. Mielőtt lefeküdtek, még jókedvvel jegyezte meg a kapitány:

— Most jól érzem magam; reggel vígan fogunk a hegyről hazafelé menni.

Midőn ma reggel a fiatal asszony felkelt és férjét is felkeltette költöni, a kapitányt mozdulatlanul, eszméletlenül talált a hegyre felhozott orvos agynártagyuladást konstatált és kijelentette, hogy a kapitány *menthetetlenül el van veszve* és leszállítását nem engedheti meg. Az orvosnak nehéz feladata volt az alig husz éves asszonyt, ki csak három hete van férjénél, urának közeli halálára előkészíteni.

— **Meteor az időről.** A szegedi *Meteor* a mostani abnormis időjárásról a következőket írja: Julius havának első napjai, bár erős hőséget hoztak, de csendesen, minden zivatar nélkül folytak le, mivel sem föltok a napon nem voltak, sem pedig erős hullámvás annak felületén észlelhető nem volt, úgy, hogy a 3-iki változási csomópont csupán abban nyilvánult, hogy a meleg a körül érte el maximumát. Az 5-iki csomópontokon azonban a nap felületén óriási hullámvás volt, észlelhető, amelyet 7—8-án követett azon idő, amikor a föltoknak újra felénk kellett fordulniok s ezen időközre országosan beállt a nyári, a legmelegebb időjárás, amint azt én már a múlt hónapban, a mondott jelenségek alapján előre jeleztem. Ez a napföltok és csomópontok együtt működéséből vont következmények helyességét újra igazolta. A következő változások 12—15—19. még mindig zivataros jellegűek lesznek, csupán erősségük lesz kisebb.

— **Az osztályosorsjáték** mai húzásán nyolcvenezer koronát nyert az 52 777, huszezer koronát a 4490-es tízezer koronát a 13,557 számú sorsjegy.

— **Apagyilkosság** történt ma — mint Sátorajja-Ujhelyről táviratozzák — a Bodrogközön, Zetény községben. *Sikman* András ottani legény kint aratott apjával a mezőn. Az öreggel valami fölött összekapott s a legényt szővite közben annyira elfogta a düh, hogy éles kaszáját atyja nyakába vágta s azt csaknem keresztül metszette. Az öreg *Sikman* noltan rogyott össze. Az apagyilkos fiut a csendőrök letartóztatták.

— **A revolveres alperesek.** *Nyuli* Mihályt, aki felötte a volt ügyvédjét, mert az megrövidítette, az imént fölmentette az esküdtszék és

Nyuli Mihály esete már hódít. Szentesről írják lapunknak: F. hó 6-án, pénteken *Burián* Lajos ügyvéd egyik ügyfele, *Gombos* György javára árverést foganatosított *Farkas* Sándor gyógyszerész ellen, amikor ennek butorai kerüitek árverés alá. *Farkas* Sándor már az árverés alkalmával fenyegetőzött, hogy véres bosszút áll ezért, az árverés után pedig megjelent *Burián* Lajos ügyvéd irodájában és ott zsebéből egy revolvert véve ki fenyegetőzött, hogy *borzasztó dolgot fog művelni*, ha a feiperes követelésétől el nem áll s neki békét nem hagy. Délután ismét megjelent *Burián* Lajos ügyvéd irodájában s akkor sikerült is neki a revolver segítségével akaratának érvényt szerezni s kivinni, hogy a délelött megtartott árverés alkalmával rajta behajtott összeg neki visszaadott. Ime, a *Nyuli* Mihály esete után a *Farkas* Sándor esete következik.

— **Ugrás a halálba.** *Fábry* István budapesti cipészszegédet a nyomoruság is kinozta, a szerelem is bántotta. Két hónap előtt esett ki a munkájából s azóta nem tudott műhelyt találni. A leány pedig, akibe nagyon szerelmes volt, mással jegyezte el magát. A huszonkét esztendő legény mindezeknél fogva elszánta magát arra, hogy itt hagyja ezt a világot, mely oly rutul bánik veie. *Fábry* István a *Peterdy* utca 15-ik számú házban lakott a harmadik emeleten. Ma este 10 óra 10 perczkor, amikor már mindent elcsendesült, *Fábry* a harmadik emelet korlátján keresztül levetette magát. — Rettentő zuhanással esett fejfelé az udvar durva kövezetére. *Szörnyet halt.*

— **Kossuth sógoráról.** *Meszlényi* Jenő 1848—49-iki honvédezt, *Kossuth* Lajos sógora, ki Pozsonyban halt meg, egyike volt a szabadságharcz legvakmerőbb katonáinak. Fiatalkorában bámulatba ejtett mindenkit rendkívüli erejével. Katonának nevelték s hosszabb ideig szolgált a hadseregben, de parbajai miatt végre is nyugalomba kellett vonulnia. Rettegott párbajozó volt; utolsó alkalommal a szősoros érelmében állig basította szét a fejét ellenfele.

A szabadságharcz idejéből érdekes epizodot elevenítenek fel most róla. Komárom várában történt az eset. Mikor a magyar kormány 1848. december végén Debreczenbe menekült, *Kossuth* Lajos megbizta *Makk* József honvédezt, hogy menjen Komáromba és iparkodjék megtartani a várat a magyarok ügyének. A várparancsnoka, báró *Majthényi* István tábornok volt, ki a kormány menekülése után nyomban beadta lemondását a várparancsnokságról és tábornoki tisztéről. Lemondásának az volt az oka, hogy a kormány menekülése nem volt inyére, gyalázta, vádolta „a kőszán barangoló, országfutó kormányt, mely — úgymond, — segítség nélkül hagyta őt egy rendezetlen csorda élén.” Mikor gyalázkodásait jegyzőkönyvbe vétette lemondásával együtt, a várparancsnok kitiltotta őt Komárom várából s egyuttal megvonta tőle ama jogot, hogy tábornoki ruháját viselhesse. Nehány nappal később *Majthényi* teljes tábornoki díszben beállított a várba, mint éppen zászlóshadmester ünnep volt. Török tábornok nyomban eléje sietett s megkérdezte tőle:

— Hogyan merészkedik ön megjelenni köztünk a ruhában, miután már nem tábornok?

— Ki mondja, hogy nem vagyok tábornok? — kiáltotta dühösen *Majthényi*.

Makk ezredes hevesen közbeszólt:

— Ön ex-generális!

Majthényi kihívó hangon vágott vissza erre: — Aki engem ex-generálisnak mond, azt én gazembernek nevezem.

Makk ezredes kardot rántott de a többiek megragadták a karját. *Meszlényi* Jenő ezredes ekkor hirtelen előlépett s leütötte *Majthényi* fejéről a tábornoki c-ákót, melyet aztán összeporiatk a közelben álló katonák. *Majthényit* nyomban letartóztatták, másnap azonban vissza nyerte szabadságát; az őrség kikísérte őt a várból. Különbén jó magyar ember volt, szeretete a hazáját, csak a hirtelenkedő természetének nem tudott parancsolni.

— **Meghalt, mert kisasszony akart lenni.** A toronfalmegeyei *Károlyligeten*, mint tudósítónk telegrafálja, tragikus véget ért egy fiatal leány: *Stich* Márton gazda iskolába járatta és kitani-

tatta *Mária* nevű leányát, a ki most már 18 éves volt. Ma édesatyja kiküldte leányát a mezőre, hogy segítsen az aratóknak. A leány ellenkezett, azt hozván föl, hogy ilyen munka nem kisasszonyoknak való. E miatt hevesen összeszóllalkozott édesatyjával. A szóváltás vége az lett, hogy *Stich* megverte a leányát, a ki elkeseredésében fölakasztotta magát. Mire észrevették, a szerencsétlen leány halva volt.

— **Szerencsétlenség a Hernád folyón.** Az utóbbi esőzések alatt a folyók mindenféle anynyira megtagadtak, hogy egymást érik a szerencsétlenségekről szóló hírek. Ma éjjel löcsei tudósítónk telegrafálja, hogy *Csepánfalun* keresztül tegnap egy nő és egy férfi *Szepes* *Olasziba* akart kocsizni. Nem akarván a *Hernád* hidján keresztül menni, a kocsis közelebbi utat keresett. Talált is a folyón egy olyan helyet, a melyről azt hitte, hogy át lehet ralta gázolni. De mire a folyó közepébe értek, a kocsi elmerült és a hullámok között lelte halálát a két utas a kocsissal egyetemben. Még a lovak sem menekülhettek ki a vízből.

— **A lezuhant kötélánczosnő.** *Dalmina* *Angelina* kötélánczosnő, tegnap este Budapesten a városligeti *Barocaldi*-féle néparenában lezuhant mutatványai közben a kötélről. A szerencsétlen nő még ma is eszméletlen állapotban fekszik *Navratil* tanár körtermén, s eddig ki sem hallgathatták. Ma a szerencsétlen deliriumában dühöngeni kezdett, s most állandóan ápoló van mellette. Aligha gyógyul meg.

— **Magyar név.** *Kiskoru* *Ungár* *Malvina* aradi illetőségű, budapesti lakos vezetéknevének „Magyar“-ra és *Klug* Márton új-aradi illetőségű, ugyanottani lakos vezetéknevének „Kemény“-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Előnyös vétel** folytán valódi aczéllólok, beretvák, köszörükövek, fenőszijjak és egyéb aczél- és késárak igazán jutányos árakon vehetők most *Porter* *Vilmos* koronás áruházában Aradon, az *Andrassy-teren*, a központi szanatórium épületében.

— **Egy lenyelt tizesbankó története.** Párját ritkító és kaczagtató esetet jelent nekünk *löcsei* tudósítónk. A minapi vásáron egy cigány ellopott egy tíz forintos bankjegyet. Mikor a csendőrök kezébe került, nagyon megijedt és úgy félt a büntetéstől, hogy a bünyelt es egyszerűen lopásának tárgyát: a tíz forintos bankjegyet egyszerűen lenyelte. A csendőrök észrevették a turpiságot s nyomban orvosért küldtek. A cigány, a ki doktorra és patikára háborzongva gondolt, kétségbeesetten könyörgött, hogy akármit is tegyenek vele, csak orvos kezébe ne adják, mert akkor meghal . . . hanem igenis előteremtí 5 mindjárt a bankót, csak hozassanak neki egy vödör vizet és 1/4 kiló sót. Ugy is lett. A cigány lenyelte ezt a nem épen kellemes izü oldatot s a bankó csakugyan előkerült.

— **Jótekonyság.** A *siketnéma iskola* részére a következő adományok folytak be a polgármesteri hivatalba: *Hirschl* *Zsigmond* urtól, mint állandó partolóttól 5 kor., *Melicher* *Gyula* saári községigyező urtól 5 kor., szintén állandó tagsági díj fejében, továbbá a *békés-csabai* *Rudolf* *gymnázium* igazgatóságától 9 kor. 94 fillér, az aradi *isz. elemi iskola* igazgatóságától 11 kor. 14 fillér és *Német-Pereg* községtől 4 korona, mely emberbaráti adományokért ezen a helyen is halás köszönetét fejezi ki *Salacz* *Gyula* kir. tan. polgármester, a felügyelőbizottság elnöke.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* *Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbizásokat.

VAROS ES MEGYE.

Arad a múlt hóban.

— A polgármester jelentése. —

Salacz *Gyula* kir. tanácsos, polgármester, junius hóra vonatkozó jelentését az alábbiakban terjeszti be a közgyűlésnek :

(Közegészség, népesedés.)

A közegészségügyi viszonyok kedvezőbben alakultak; úgy a betegülések, mint a halálozások száma csökkent; az összes halálozások száma az előző havinál 3-al, a városi illetőségűeké 13-al alább szállott. A gyomor és bél hurutos betegülések, a kisdetek heveny bélbaja, a tüdők gümökoros betegülések gyakrabban fordultak elő. A heveny fertőző kórok közül a vörheny csökkent, difteria 3., vörös himlő, bárányhimlő 1—1 esetben fordultak elő. A trachomas betegülések száma volt május hó végén 8, szaporodott 4, gyógyult 2, maradt 10, a kórházban kezeltetik 7, idegen 6. Elhalál összesen 114 egyén, 54 férfi, 60 nő, az elhaltak között helybeli 91, idegen 23. Baleset előfordult 2, öngyilkosság előjött 2, halva született 8. A városi lakosság halálozási évi aránya 1000: 24.3. A megyei kórházban ápolgatott 419 egyén, az izraeliták kórházában 10, összesen 429, ezek közül gyógyult 95, javult 81, meghalt 30. Az ápolgatott között helybeli illetőségű volt 68.

A népesedési viszonyok rosszabbodtak, a születések száma 14-el kevesbedett. Élve született 130 gyermek, 63 fiu, 67 leány; törvényes 110, törvénytelen 20. A születések évi aránya 1000: 34.6. Házasság kötöttetett 43.

(Személy- és vagyonbiztonság.)

A személy- és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bűnesetek által megzavarva nem volt. A 69 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 2 esetre nézve kinyomoztattak. A kihágási bíróságnál május hóról elintézetlen maradt 844 ügy, június hóban befolyt 378, elintézés alatt állott összesen 1222, ebből elintézetett 223, a bírósághoz áttézetett 73, tárgyalás alatt maradt 926. Letartóztatott, részben előállítgatott 181 egyén, ezek közül elintézetett 127, kiutasított 53. A kapitányi hivatal, hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalgatott és elintézetett 19. Letartóztatva volt 171 egyén eltoloncizoltgatott 42.

A bejelentési hivatalnál bejelentetett 1162 beköltözés és 1437 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 10 egyén. Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 611 család és 2773 gyári munkás. ~~Vendéglőkben szállva volt 1248 utas.~~ A szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalgatott 22, büntetett 20 család.

(Iparügyek és szegények.)

A kapitányi hivatalnál, mint iparhatóság, iparjogosi ~~nyert~~ nyert 14 iparos, 4 kereskedő, ipart áthelyezte 4 iparos, 3 kereskedő, megszüntette 5 iparos, 3 kereskedő. A tanoncz lajstromba bejegyzetett 13 iparos, 6 kereskedő tanoncz; felszabadult 5 iparos, 4 kereskedő tanoncz. A viszony megszűnt 3 iparos, 1 kereskedőnél. Iparkihágási ügy tárgyalgatott 35, büntetett 34 iparos, 1 kereskedő. Munkakönyvet kapott 17 segéd, azzal jelentkezett 43, ideiglenes igazolványt nyert 2, azzal jelentkezett 5.

A városi szegény ápolgában elhelyezve volt 89 egyén, meghalt 1. Június hóban felvétetett 6, maradt e hó végén 94. Élelmezésükre 2749 adag melegétel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. A havi segélyben részesített szegények száma volt 574, június hóban felvétetett 17, a segély megszüntetett 3-nál, meghalt 4, maradt e hó végén 584. A város köznsége által tartott árva és lelencz gyermekek száma volt 17. Nem a város köznsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt május hó végén 157, jnniushban bejelentetett 4, anyjának visszaadatott 4, elhalt 3, maradt e hó végén 164.

(Tüz, katonaság.)

Tüz 4 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött.

A községi bíróságnál elintézetlen maradt május hó végén 92 ügy, júniusban befolyt 890, összesen elintézés alatt állott 982, ebből elintézetett 966, tárgyalás alatt maradt 16. Végrehajlás foganatosított 123, árverés tartatott 6.

A katonaiügyek szabályszerűen vezettettek. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 339 közös hadseregbeli és 67 honvéd tartalékos. Utóállítgatott 3 helybeli és 6 idegen illetőségű hadköteles. Onként besoroztatott 4. A póttartalékba áthelyeztetett 2. A város terhére vendéglőkben elszállásoltatott 7 táborno, 9 törzstiszt, 22 fő-tiszt. Előfogot kiállítgatott 28.

(Építkezés, adó.)

A Kölcsey-, Széchenyi-, Karolina- és Kórház-utczákban az asphalt kocsiut elkészült, a Kossuth-utca kocsi burkolata a befejezéshez közeleg. A Nagy-Körút és a nyári színház előtti tér befejeztetett.

A Libás-düllői és tanyai utakra a fedanyag kihordatott.

A sofronyai-ut 1.220 kmtól 2 kmig terjedő része kiépítetett.

A pécskai-uti javítások befejeztettek, köveze pedig folyamatban van.

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adó 22553 kor. 95 fillér, leiratott 206465 kor. 96 fill., összesen 229019 kor. 91 fill., hadmentességi díj 342 kor. 71 fill., jog- és bélyegilleték 7593 kor. 78 fill., községi adó 10242 kor. 58 fill., leiratott 115288 kor. 30 fill., összesen 125530 korona 80 fill. utadó 1762 korona 34 fillér, leiratott 94 kor. 82 fill., összesen 1857 korona 16 fillér, átírási díj 1082 kor. 30 fill., iparkamara díj 73 kor. 26 fill. idegen közadó 1151 kor. 71 fill., leiratott 1023 kor. 48 fill., összesen 2175 kor 19 fill., szárazérszabályozási költség 48 kor. 16 fill., csatornázási költség 3977 kor. 16 fill., Az árvapénztár forgalma volt bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt 1228318 kor. 64 fill., kiadása 55149 kor. 88 fill., maradvány 1173168 kor. 76 fill. A házi pénztár bevétele volt 182272 kor. 42 fill., kiadása 168811 kor. 80 fill., maradványa 13460 kor. 64 fill. Az ut-épitési alap bevétele volt 31627 kor. 27 fill., kiadása 3336 kor. 34 fill. maradványa 28290 kor. 93 fill. A különféle alapok bevétele volt 820881 kor. 79 fill., kiadása 88689 kor. 99 fill., maradványa 732191 kor. 80 fill. Köveztvám befolyt 4852 kor. 82 fill. Helypénzben 5671 kor. 74 fill. Partvámiban 694 kor. 20 fill., összesen 11218 kor. 76 fill., kiadás volt 1822 kor. 90 fill., maradt tiszta jövedelem 9395 korona 86 fillér.

(Egyéb ügyek.)

A mértékitelesítő hivatalnál hitelesítetett 61 drb. folyadék mérték, 624 darab hordó, 40 drb. száraz tárgy mérő. 28 drb. mérleg, 139 drb. súly. Hitelesítési díj befolyt 489 kor. 84 fillér.

Az állategészségügy kielégítő volt, fertőző betegség elő nem fordult.

NAPIREND.

Julius II. Szerda. Róm. kath. naptár: Pius pápa. — Protosztáns naptár: Pius pápa. — Görög-keleti naptár (június 28.): Czirjak és J. er. — A nap két 3 óra 58 perczkor, nyugszik 7 óra 39 perczkor — A hold két 6 óra 39 perczkor, nyugszik 2 óra 44 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 761.1 milliméter, délután 2 órakor 759.2 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor 9° + 13.2, délután 2 órakor 9° + 19.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 3, délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Helyenként csapadék, délen csapadék, hűvös.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Julius II. Városi közgyűlés délután 4 órakor. Julius 14. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása a gainai csúcsra. — Körállatorvosválasztás Csérmón — Gözgépezélek és kazánfűtők vizsgálja.

Julius 15. Az aradi hentések kölcsönös kárbitosító szövözetetének közgyűlése délután 4 órakor (Ipartestület.) Augustus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken. Szeptember 12-13. Országos pinczergyűlés Aradon.

KÜLÖNFÉLÉK.

☐ A kis ártatlan.

Fiatal ügyvéd: Meg kell végre értenünk egymást. Mondja meg nekem igazán, bűnös-e vagy sem?

Fogoly (méltatlankodva): Az istenért, uram, — csak nem hiszi, hogy ha igazán bűnös volnék, olyan semmi fiskálisért küldtem volna, mint maga!

☐ A mafekingi bélyeg. A bélyeggyűjtőket bizonyára érdekelni fogja, hogy a délafrikai harcztéren, Mafekingben Baden-Powel an-

gol ezredes arczképével ellátott bélyeggyűjtőket csatoltak ki. Londonban nagy meglepetést keltett ez a hír s egy angol lap egyenesen megkérülésnek nevezi, hogy a bélyegeket a királyi család valamelyik tagjának arczképével látták el. Nehány évvel ezelőtt Kanadában is történt hasonló eset. Egy odavaló postamester saját képét nyomatta a bélyegre. Amikor erről a dolgról a kormány értesült, azonnal megszüntette a bélyegek kibocsátását és a postamestert pénzbírságra ítélte. Nehány példány ezekből az ugynevezett Conel-bélyeggyűjtők most is megvan s a bélyeggyűjtők örökös árakat fizetnek egy-egy ilyen ritka bélyegért.

☐ Vidéki postán. Ur: Kérek tíz filleres bélyegot.

Postás: Sajnálom, nincs; tessék átmenni a szócshoz, annak van.

Ur: Ha muszáj, hát csak átmegegyek.

Postás: Ugyan, kérem, nem volna szivessem is hozni egynehányat?

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Uj-Arad, július 10.

Az elmúlt kritikus napok összvavarták a learatott kéréket.

Négy-öt gázda válogatta egy halomból a vihar által elsodort kéréket, melyek igen sek szemet vesztettek.

A mai hetivásáron gyenge hozatal volt, mert a mezei munkák mindenütt folyamatban vannak.

A kapás-vetések jól állanak. A kalászek jó eredményt ígérnek.

Elkelt mintegy 400—500 métermázs buza olcsóbb és 300 métermázs tengeri tartott áron.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona és tékben:

1-ső minőségű buza 6.50—6.60.

Közepminőségű buza 6.40.

Tengeri 5.20—5.30.

Rozs névleges jegyzés 5.60.

Uj-árpa 4.20—4.30.

Zab névleges jegyzés 4.50.

Az irányzat lanyha.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Fauska és Krausz kereskedő cég Karlsbad — Spitzer és Weisz, Kalocsa. — Janke János Prága. — Hirsch Mari, Trautenu. — és Hercz Jozefa, Eger.

S z e s z ü z l e t.

— Julius 10. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyert 118 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó négy liter per 100 liter 1/2, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárított moslék 11 korona métermázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktörvény.

Budapest, 1900. július 10.

Magyar aranyáradék 4 $\frac{1}{2}$ %	98.50
Magyar koronajáradék 4 $\frac{1}{2}$ %	98.50
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	98.50
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	98.50
Magyar keleti vasút	98.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyeménysorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Osztrák papírjáradék	97.50
Osztrák járadék ezüst	96.70
Osztrák járadék arany	96.25
Koronajáradék	96.75
1860-iki államsorsjegyek	134.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1715.—
Magyar hitelbank részevény	708.50
Osztrák hitelintézet részevény	683.75
Osztrák-magyar államvasút	668.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.27
Német birodalmi marka	118.50
London	242.20
Paris	96.45

Budapesti áru- és értéktözsde.

Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. — Budapest, július 10.

Déltözsde. A buzaárakat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugati irányzat mellett 9000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemű forgalom nélkül. Időjárás derült, szeles.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item name and price range. Includes Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri 1901. májusra, Repeze augusztusra.

Zárul 4 órakor:

Table with 2 columns: Item name and price range. Includes Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri 1901. májusra, Repeze augusztusra.

Zárul 4 órakor: korona

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Leszámlolóbank részvény, Rima-Murányi vasmű részvény, Osztrák-magyar államvasuti részvény, Közúti vasút, Városi villamos vasút részvény.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Julius 10. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 89 — 90 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 94 — 95 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 93 — 94 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 92 — 93 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban fillérig.

C S A B N O K.

A jukker-asszony.

Irtá: Kövér Ilma.

Klára nem felelt. Szó nélkül hallgatta és mozdulatlanul nézett távozó férje után, mikor elhagyta a szobát. Nézett, nézett sokáig...

Testének egy tagja se mozdult. És a lelke?

Aztán az íróasztalhoz ült és kuszált betűikkel ezt vetette papírra:

„Jöjjön haladéktalanul, beszélnem kell önnel.

Klára.”

Nincs éhesebb vadállat, mint a cseléd-fajta arra a prédára, a mit urának belső élete nyújt az ő minden ocsmányságra éhezõ gyomrának.

Mikor Klára átadta a Pándynak szóló levelet a szobalányának, ez a race-cseléd olyan hangon, hogy az ur is meghallotta ott a mellékszobában, odaszólt a szakácsnőnek:

— Vigyázzon a gyerekekre a mig visszajövök. Megint levelet viszek a doktor urhoz. Nem vetek neki egy félórát, hogy itt lesz a kis kedves.

Derney Sándor belévgátta a tiz kör-mét a tenyerébe. Ma deitán nem megy hivatalba. Bevárja. A ki már odáig vetemedett,

hogy névtelen levelek nyomán indul, az már a hallgatódzástól se riad vissza. A kis szalon ajtaja Klára szobájába nyílik; csak egy dusan redőzött portiere választja el; a tömött szőnyeg pedig elnyeli a léptek nesztét. Derney Sándor azt hazudta magának, hogy bizik a feleségében. Mekkora hazugság az ma már!

Miután Pándy belépett Klarához, utána osont Derney Sándor is.

Klára izgatottan lépett az érkező elé. Szakgatott hangon adta tudtára, hogy ezentul nem fogadja őt és a milyen önzetlen barátja Pándy Lajos, kerülni fogja az alkalmat, hogy találkozzanak, mert a leggaládabb értelmét adták barátságuknak.

— Effele ocsmány mende-monda miatt csak nem foszt meg életem egyetlen céljától: hogy lássam. Hisz ez annyi volna, mintha élő emberből fejtik ki a lelkét; mindazt, a mi nemes és jó benne.

— A világ azt hazudja, hogy a kedvese vagyok.

Pándy szenvedélyes hangon mormolta: — Miért is nincs igaza a világnak?!

Klára tág szemekkel bámult: — Pándy! Micsoda beszéd ez? Hiszen barátom, a lelkem barátja; nem így nevezte-e magát mindig? Ne beszéljen úgy, mint a többiek. Hisz ezért adtam önnek a lelkem minden gondolatát, azért ajándékoztam meg bizalmammal, mert egészen más volt, mint amazok. A legszüziesebb barátság a mienk, melyhez még árnyéka se fér a bűnnek; nem ezt mondtate mindig?

Pándy szomjas tekintettel követte az izgatott asszony minden mozdulatát. Az folytatta: — A rámhazudott szerepben csak maga ismerte föl valódi egyéniségemet.

Egész önkívületbe jött a férfi: — Uj, hagyja el a gyerekeséget. A világ már úgy is rádobta a követ. Vesse meg a kicsinyes előítéleteket. Az emberek nem szabhatnak elibéni törvényeket, mikor vérünk szava parancsol. Szeretem, Klára, érti, sze-

— Nos és aztán...

— Mit aztán...? Legyen az enyém.

— Eszén van? Nem érti, hogy a leggaládabb rágalommal bélyegeznek! a kedvesének tartanak!

Pándy egész közel lépett Klarához. Ugy nézett rá, mintha egy tekintettel magába akarná szívni. Aztán olyan hangon vágta szemébe, a milyet még nem halott „az ideális”, a „kivételes lelkiparától”:

— Hisz már ugys egyre megy. Talál-e csak egyetlen élő lényt, a ki elhiszi, hogy ártatlan?

Ugy hátrált vissza az asszony, mint a ki egy világot lát összeomlani maga előtt.

— Szeretem Klára, szeretem!

— Távozzék, mert... mert borzadok öntől.

— Ohó, nem addig van az! Elég volt a játék. Hamis menyecske maga, a ki „ugy játszik a legénnyel, mint a macska az egérrel”, csak hogy én is macska vagyok, ha nem is olyan édes czicza, mint maga.

— Hiszen ön ittas!

— Lehet. Nagy ebédre jöttem. Annál jobb: gyerekek és részegek igazat mondanak. Ugyan ne affektálj. Hát nem voltál a szeretõm, az igaz: de ki hiszi el ezt neked?

És Klára csak tehetetlenül bámult az ideálra, „az egyetlen férfiúra, a ki megértette őt.” Testének egy tagja se mozdult. És a lelke...? Vajjon mi történt a lelkében?

Szétnyílt az ajtó függönyzete, mely mögött egy magas alak rejtőzött és egy parányi jószág.

Betipeggett a kis fia.

Amaz nem vette őket észre. Gunyossan ismételte:

— Ki hiszi el, hogy ártatlan?

Klára oda szökött a kis fiához. Mintegy védelmet keresve, karolta át és éles hangon kiáltotta:

— Ő eliszi!

— És megjelent a férj: Derney Sándor is. Pándy Lajos hirtelen visszahökken. Az a kis kold, a mely agyát ellepte, egy pillanat alatt eloszlott. Tehetetlen bámult a belépõ Derneyre. Alig hallhatóan dadogta:

— Rendelkezésedre állok!

A férj egy másodpercig nézte az anyát, a ki ártatlan gyermekéhez felebbezett. A legjobb fórum volt.

Derney Sándor egy határozott mozdulattal fölnyitotta az ajtót.

Érczes hangon szólt, megvetõ tekintettel mérve végig Pándy Lajost:

— Redelkezem veled. *Takarodjál!*

IDEGENEK ARADON.

— Julius 10. —

Fehér Kereszt szálloda. Dörner Károly utazó Budapest. — Weisz Gyula utazó Budapest. — Klemer Adolf utazó Budapest. — Baumann János kereskedő Bécs. — Reichmann József utazó Budapest. — Beck Lipót utazó Bécs. — Csuszner József utazó Bécs. — Dr. Koráily Péter tanár Gyulafehérvár. — Bienenstock Jakab bérlő Buttyin. — Somogyi Gyula utazó Budapest. — Makray Dezső gazdatiszt Csóka. — Radosevics Zeno magánzó N.-Beckerek. — Klein József utazó Budapest. — Lambert Rezső utazó Bécs. — Robitschek Gusztáv utazó Brünn.

Vass szálloda. Glück József kereskedő Budapest. — Gross Dávid utazó Bécs. — Major Gyula jegyző és neje Körösbánya. — Steiger Géza magánzó Szeged. — Novak Kornél tanító Almás. — Buzás István vendéglős Szeged. — Bloch Salamon kereskedő Eperjes. — Petrovics Aurel Nagylak. — Röder J. utazó Bécs. — Bárdi József utazó Budapest.

Központi szálloda. Kiss Tamás gazdász Szolnok. — G. Gogol Janovszky igazgató Tiflisz. — Keleti Leó kereskedő Budapest. — Dr. Kruo Vladimir ügyvéd Budapest. — Dr. Pirko Vladimir ügyvéd Nagylak. — Réthy Aladár felügyelő Budapest. — Goldschmidt József utazó Budapest. — Nussbaum Herman bérlő Sajtény. — Preisach Vilmos utazó Bécs. — Wagner Henrik utazó Bécs. — Kölbl Adolf utazó Bécs. — Mach Rezső utazó Budapest. — Guttman Zsigmond utazó Budapest.

Vasúti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

Table with 2 main columns: ARADRÓL and ARADRA. Sub-columns for Budapest felé indul, Erdély felé, Temesvár felé, Szeged felé, Brád felé and Budapest felől érkezik, Erdély felől, Temesvár felől, Szeged felől, Brád felől.

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1900. évi július hó 11-én

LURI-LURI

a három Meffiszto ördögös mutatványal.

EZT MEGELŐZI:

B. A. L. E. K.

Operette 3 felvonásban. Irták: H. Raymond és P. Burani. Zenéjét: Hervé.

S Z E M É L Y E K:

Table with 2 columns: Name and role. Includes Piperlin, Merlingard, Bardinel, Vetiver, Roussignac, Andorffy P., Nyilassi M., Erczkövy K., Fenyéri Mór, László-Gy., Leó, üdvöndék Szadai F., Colombe, Zenaige, Celinc, Anita, Felhő Rózi, Turchányi O., Parlagi K., Harmath J.

Kezdete 8 órakor.

342—900.

Arverési hirdetés

kivonat.

A nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Imperát György bradi lakos végrehajtónak Pajkucz György bányesi lakos végrehajtást szenvedő elleni 700 frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán a nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság kerületében fekvő és a Bánesd községi A. l. 1—3. alatt felvett szántóföldek és azok tartozó legelő és erdő illetőségű ingatlanok 3410 koronában megállapított kikiáltási árban az 1900. évi július hó 26. napján d. e. 10 órakor Bánesd község hazában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fognak eladás alá kerülni u. m.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem tétel az elárverendő ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 341 kor. készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt az igazságügyminiszteri rendeletében kijelölt óvadékképes közzéadott kézzel leendő 1881. LX. t. cz. 170. §-ában a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ísmervényt átszolgáltatni.

3. Az árverés megkezdéséig az első

árverés jögejére emelkedéstől szá-

mitandó 2 nap alatt, a második

számitandó 3 hónap alatt minden

egy részlet után az árverés

napjától számított 5 százalékos ka-

matokkal együtt szabályszerű letéti

kérvény kapcsán az 1881. évi de-

cember hó 6-án 39425/I. M. sz. alatt

kelt rendeletben előírt módon a körös-

bányai m. kir. adóhivatal mint bírói

letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó

részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pont-

jai a hivatalos órák alatt ezen kir.

járásbíró-ság, mint tkvi hatóságnál és

Bánesd, Nagyhalmány, Kishalmágy és

Krisztesd községek elöljáróságánál meg-

tekinthetők.

Nagyhalmágyon, a kir. járásbíró-

ság, mint tkvi hatóságnál 1900. évi

április hó 24-én.

Frits,

kir. járásbíró.

2092

Másolat. 8002—1900. kh. sz.

Hirdetés.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi márcz. hó 6-án 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó k. rendelethez értelmében ez idén is köz tudomásra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus 1-ig eső vasárnapokon az alább elsorolt ipari munkák

és kereskedelmi üzletek csak 10 óráig gyakorolható, ugymint:

1. a gépiparnál a sürgős és halaszthatatlan javítási munkák;

2. a kisiparnál a sürgősen rendelt javítási munkák;

3. a mészáros, hentes és kolbász-készítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás;

4. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítása;

5. bank- és váltóüzletek;

6. boltok: minden kereskedelmi, elárusító és szolgálatkövetítő üzletek;

7. borkereskedések;

8. cselédszerző üzletek;

9. elárusító üzletek;

10. fehéritési iparnál;

11. fűszer-, rövidáru-, divat- és egyéb kereskedések;

12. vadkereskedések;

13. baromfi kereskedések és minden más hasonló nyári és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás;

14. szatócs üzletek;

15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabéli munkája.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem a jelen hirdetés útján, hogy mindazok ellen, kik az elősorolt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t. cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatra tételni.

Kelt Aradon, 1900. évi június hó 1-én, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos s. k.,

főkapitány.

A másolat hitelül:

Masztig Emil.

főkapitányi kiadó.

2440/1900. tkvi sz.

Arverési hirdetés

kivonat.

A borosjenői kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy aradmegye gyámmentzára végrehajtónak Liczer Ferencz nagybuttyini és Gábor József repszegi lakos ellen végrehajtást szenvedő 250 frt tökekövetelés és járulékal iránti ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, a borosjenői kir. járásbíró-ság kerületében fekvő és a kuedi község 333. sz. tkvben A + (1334—1336/a.3.) hrsz. ingatlan 350 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi július hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Kujed község határájánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem tétel, az elárverendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 35 forintot készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában előírt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével a bíróság által kiállított ísmervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jögejére emelke-

désétől számított 15 nap alatt, a második nap után naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. évi december 6-ikán 39425. igazságügyminiszteri sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a buttyini adóhivatal, mint letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság tkvi hatóságnál és Kujed, Hodos és Buttyin község elöljáróságánál megtekinthetők.

Borosjenői kir. bíróság tkvi hatósága 1900. évi április hó 9-én.

Bittó,

kir. járásbíró.

2094

14044—1900. sz.

Hirdetés.

Arad sz. kir. város tanácsa ezenel közhírré teszi, hogy az 1898. évi II. t. cz. értelmében felmerülő hatósági intézkedések megtételére, az esetleges panaszok felvételére, a kihágások megtorlására, nemkülönbön a 100 koronát meg nem haladó kárterítési igényeknek I-ső fokban leendő megítélése és elbírálása Arad város és határa területén ítélkezési joggal Jók-Bela rendőrségi főkapitány községi bíró rendeltetett ki.

Arad, 1900. évi május hó 9.

A városi tanács.

4958—1900. kh.

Hirdetés.

Ismétlően előfordult már azon eset, hogy sárkányozó gyermekek gondatlansága folytán a villamvilágítási sodronyok érintkezése következtében az olombiztosítók kiolvadtak és ez által nemcsak kár okoztatott hanem az utca világitás is akadályozva lett.

Ennélfogva a magán vagyon valamint a közérdek megvédelése szempontjából a sárkányozást be tiltom és figyelmeztetem a szülőket és tanoncokat tartó gazdákat, hogy gyermekeiknek illetve tanonczaiknak a sárkányozás meg ne engedjék mivel minden előforduló esetben ha serdületlen követi el a kihágást az 1879. évi XL. t. cz. 27. §-a alapján a szülőt, gyámot vagy gazdát szigorúan felelősségre vonni.

Arad, 1900. április hó 21.

Sarlot,

főkapitány.

8675—1900. kh.

Hirdetés.

Az aratási idő beálltával az ide vonatkozólag fennálló törvényeink és szabályrendeleteink alapján a lakosság érdekeinek megóvása céljából szükségesnek látom a következőket közhírré tenni:

Annak, ki nem cselédminőségben gazdasági munka teljesítésére szerződik, igazolvánnyal kell bírnia.

E nélküli felfogadásuk tilos.

Aratást, hordást, nyomtatást, cséplést s általában bármely gazdasági munkát nem cselédminőségben szerződésleg elvállalni szándékozó munkásokkal a munka szerződés mindig írásban a munkások többségének lakhelyén illetékes községi elöljáróság (Aradon Lőcs Rezső aljegyző, avagy helyettese Vannay Gyula aljegyző) előtt köttetendő.

Szénát vagy gabona nemüket a földekről éjjel csupán a közeli tanyákra szabad hordani.

Dinnye vagy kukorica földek őrzése céljából készült kunyhók közelében lábas jószágot vagy majorságot tartani nem szabad.

Erő vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos.

Szalmás gabonának nyomatás végett a város területén szabad hordása meg nem engedtetik.

A szérius helyeken összehordott gabonaneműek akként helyezendők el, hogy az asztal végék között legalább hat méter míg a sorok között legalább tíz méter üres hely legyen.

A cséplő gépek tulajdonosai a gép működése színhelyén tűzbiztonság okért egy fecskendő, a cséplő munkások testi épségének megóvása érdekében vérelláító szereket, u. m. tannint, cersavas fosz-

forsavas, vasoldattal telített vattát vagy tégelést és jodiform gázot nyomatásokat, sebkötéseket és mézgo polyát (gummi polya) folytonosan kéznél tartani, a gép körül foglalkozó munkások szűk és testhez simuló ruházatáról és arról gondoskodni kötelek, hogy sebesülés esetén sérült az első orvosi segélyt minél hamarabb megkapja. A cséplésnél, valamint az asztalok között dohányozni tilos.

A cséplőgépeket csak képesített gépészek és fűtők kezelhetik, kiknek tiltva van szolgálatuk közben szeszes italok élvezése továbbá a gépfelügyelő személyes felelősséggel tartozik, hogy a gép körül ittas emberek alkalmazást ne nyerjenek.

Fahidon 4000 kg. elegysúlyt meghaladó mozgonyok csak akkor szállíthatók, ha erről 48 órával előbb a városi mérnöki hivatalnak jelentés tétellett.

Erzsébet, Séga és Gáj külvárosokban, vagy Poltura városrészben a takarmány boglyában vagy kazalban csak akkor tartható, ha a boglya vagy kazal és az azt környező épületek közt legkevesebb 20 méter üres tér marad, több boglya vagy kazal pedig csak akkor helyezhető el, ha azok még öt méter üres tér marad.

Aradon, 1900. évi június 18.

Sarlot,

főkapitány.

Alapított 1840.

Alapított 1840.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Nagy nyári occassió július 1-től augusztus végéig.

Nyári kelmék, cretonok, zephirek, delain, batliszók, pique jóval leszállított árakon.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek, hogy minden **péntek délután**

az összes árukból fennmaradt maradékok asztalokra, megtekintésre alkalmasan elhelyezve **félárban** lesznek eladásra.

Nagy választékban vannak Doubl angol plaidek,

a melyekből egy most divatos galiér serpentin fagon már 10 frttól kezdve kapható.

Steinitzer H.

festékárúkereskedés

Arad, Andrássy-tér 3.

Ajánl.

Lutz Ede és Zsa

pozsonyi festékgyáraiból

mint kizárólagos gyártmányokat:

„PEF”

Porcellán Email festéket

mint elegáns, tartós, bármikor vizzel mosható fal- és mennyezetmázolást mindenütt, a hol nagyfokú tisztaság és csinos külső kívánatos.

Bessemer

festéket

(védjegy: üllő)

mint feltétlen rozsdavédő és időjárásnak rendkívül ellenálló mázolás mindenemű vasszerkezetnél és fatárgynál.

Egyedüli raktár, mindenkor

teljes készlet.

Egy jó forgalmu

KOROSINA

tekepályával 2096

és szatócsüzlet

Gyár-utca 1.

szám alatti házban

azonnal kiadó.

Bővebbet Reusz Mór és testvére czégnél, Fő-ut 12. szám.

Árverési hirdetés kivonata.

A battonyai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a battonyai takarékpénztár részvénytársaság végrehajlatának, Csűrák Adám végrehajlatát szenvedő elleni 146 korona tőkekövetelés és járulékal, iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (battonyai kir. bíróság) területén lévő, végegyházi 27. sz. tjkvben A + 1-2. sorszám alatt felvett ház, udvar, kert és szántóra 1944 korona, s a végegyházi 227. sz. tjkvben A + 1. sorszám alatti szántóra 586 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi július hó 17-ik napján d. o. 10 órakor Végegyháza község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át

vagyis 194 korona 40 fillért és 58 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvény 52. §-a szerinti arányban (századot és az 1881. évi november hó 1-én Russ. szánd. által kiadott igazságügyminiszteri rendelet. 5. §-ában közzétett arányok) eladni.

tenni, avagy az 1881. LX. törvényezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi május hó 20. napján.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Szell,

kir. aljbíró.

2095

Az Aradvárosi Felső Kereskedelmi Iskolával kapcsolatos internátusban

az évi enyítés 700 kor.

Az érdeklődő szülőknek részletesebb tájékoztatással szívesen szolgál

az igazgatóság.

2072

Önkénytes ajánlati eladás.

A felszámolás alatt álló Országos szőlőoltványtelep r. t. tulajdonát képező Paulis-Baraczkán fekvő

12 cat. hold 791 □-öl nagyságu szőlő

terméssel, épületekkel kerttel és ingókkal együtt, önkénytes ajánlat útján **szabad kézből eladó.**

A feltüntetett területből 4 cat. hold a legfinomabb csemegefajokkal (160 faj) van 3 év óta betelepítve, 1 hold pedig még teljesen jó karban lévő európai régi szőlő, a többi terület parlag.

Ajánlattevő köteles bánatpénzül 2000 koronát letenni, köteles továbbá a vételár egyik felét ez év november 1-én, másik felét pedig 1901. május hó 1-én a bánatpénz betudásával lefizetni.

Ajánlatok **ez év augusztus hó végéig** adhatók be, mely ajánlatok jóváhagyását fentartja magának a felszámoló-bizottság.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az országos szőlőoltványtelep r.-társaság felszámoló-bizottsága

Arad, (Csanádi-palota.)

2093